MŪSŲ PASTOGĖ

/XXII/ 1971.10.18

REGISTERED FOR POSTING AS A NEWSPAPER CATEGORY B

1971.10.18. Nr.41 /1169/

TAUTINIS AUKLĖJIMAS IR ŠVIETIMAS

ALB Krašto Valdybos Švietimo Komisijos Bendraraštis Nr.1

Labai teisingai tėvynė yra vadinama motina. Ji yra mūsų motina ne tik dėl to, kad iš jos tauta sau maista semia, bet ji yra motina daugiau ta prasme, kad mūsų žemė yra priglaudusi mūsų proseneles iš kurių, tarsi giliausios šaknies, eina vis tolyn ir tolyn jų palikuonys ir eis per šimtmečių simtmečius. Todėl kiekvienas lietuvis, kur jis bebūtų, yra suristas tuo tęstinumo ryšiu.

Jau trisdešimt metų, kaip mūsų tauta žiauraus komunizmo pavergta rusinama ir naikinama. O tautos dalis, gyvendama laisvajame pasaulyje išrauta iš savo žemės, iš savo papročių, iš savosios istorijos yra išstatyta dideliam pavojui nutautėti. Užsitęsusi tremtis, svetima gamtinė ir kultūrinė aplinka daro į išeivius labai didelę neigiamą įtaką. To pasekoje, daugelis pradeda rūpintis tik sąvimi ir jau pamiršta, kad jie yra kenčiančios tautos nariai ir yra atsakingi už jaunosios kartos tautinę ateitį.

Taigi dabar yra pats laikas pradėti intensyvią kovą prieš nutautėjimo dvasią, prieš pagundą pasidaryti čiabuviu, prieš tautinį sustingimą ir pasireiškiantį visuomeninį nesolidarumą.

Kartais sakoma, kad išeivijos negrįžta, o praeitis - lavonas, todėl kas gali grįžti į ją. Gal ir taip. Pagaliau išeivijos pagrindinis tikslas ne grįžimas į gimtąją žemę, bet padėti jai iškovoti laisvę ir ją atstatyti, padėti savo tautai sukurti naują nepriklausomą gyvenimą. Ne tik išeivijos negrįžta, bet ir tautos negrįžta į savo praeitį. Juk pasilikę Lietuvoje taip pat ilgisi praeities, kaip ir mes išeivijoje. Skirtumas tik toks: pasilikę Lietuvoje turi savo tėvynės žemę, nors ir pakeistą, skaudžiai sužalotą ir bolševiko kryžiuojamą. Mes gi, išeivijoje, jos neturime.

Tauta gali daug ką prarasti, išgyventi baisias katastrofas ir vėl prisikelti laisvam, nepriklausomam gyvenimui, jei tautos dvasia nebus išnykusi. O jei tauta praranda tautinę dvasią - ji praranda viską - ji jau nebeprisikels. Tautos dvasia įgalina tauta išlikti gyva ir tada, kai ji netenka savosios teritorijos bei erdvės. Tuo atveju ji išlieka kaip dvasinė realybė pajėgianti apjungti išblaškytus tautos narius. Tautinę dvasią žmoguje suformuoja ir palaiko sava kalba, savi tautiniai ir religiniai papročiai, sava istorija ir kultūra. Žmogus nėra pilnutinis žmogus, jei jame nėra išvystyta tautinė jo individualybė ir gyvenimas nėra pilnutinis, jei jame nedalyvauja tauta. Delto ir auklėjimas nėra pilnutinis, jei jis neišvysto žmogaus, kaip tautinio individo ir neįveda jo į tautos gyvenimą. Svarbiausias tautinio auklėjimo uždavinys yra tautiškumo išvystymas.

Tautinio auklėjimo svarbiausieji veiksniai yra šeima, mokykla ir bažnyčia. Ypatingai išeivijoje tai svarbu gerai įsisąmoninti. Šeimoje vaikas išmoksta kalbėti ir tautiškai mąstyti, nes kalbos pasisavinimas apsprendžia jo mąstymą ir įjungia į visos tautos mąstyseną. Todėl tik šeima gali perduoti vaikui tautinę dvasią, jei šeima ta dvasia gyvena. Šeimoje vaikas įgyja patriotizmą, nes šeimos meilė virsta tėviškės meile, o tėviškės meilė išsivysto į tėvynės bei tautos meilę. Tam pasiekti padeda tautos istorija, tautos paminklai, tautiniai simboliai - krašto pažinimas. Išeivio šeimoje tos temos privalo būti dažnai gvildenamos, kad vaikai pajustų skirtumą tarp to krašto ir jų tėvų.

Žmogus net ir su Dievu santykiauja, tam tikra prasme, tautiškai. Todėl labai svarbu, kad vaikas šeimoje būtų išmokomas lietuviškai atlikinėti savo religines praktikas. Tautiškas religijos pobūdis vaikui turi būti pertiekiamas su pirmąja malda.

Šeimai tautinio auklėjimo problema yra labai sunki, todėl jai į pagalbą privalo ateiti lietuviška mokykla ir visa lietuviška visuomenė. Mūsų tautos teitis yra ne vien tėvų reikalas, bet visos išeivijos reikalas ir pareiga.

Svarbiausias A.L.Bendruomenės reikalas ir uždavinys perduoti lietuvybę jaunajai kartai išugdant juose tautinę dvasią. (Nukelta į 2 pslp.)

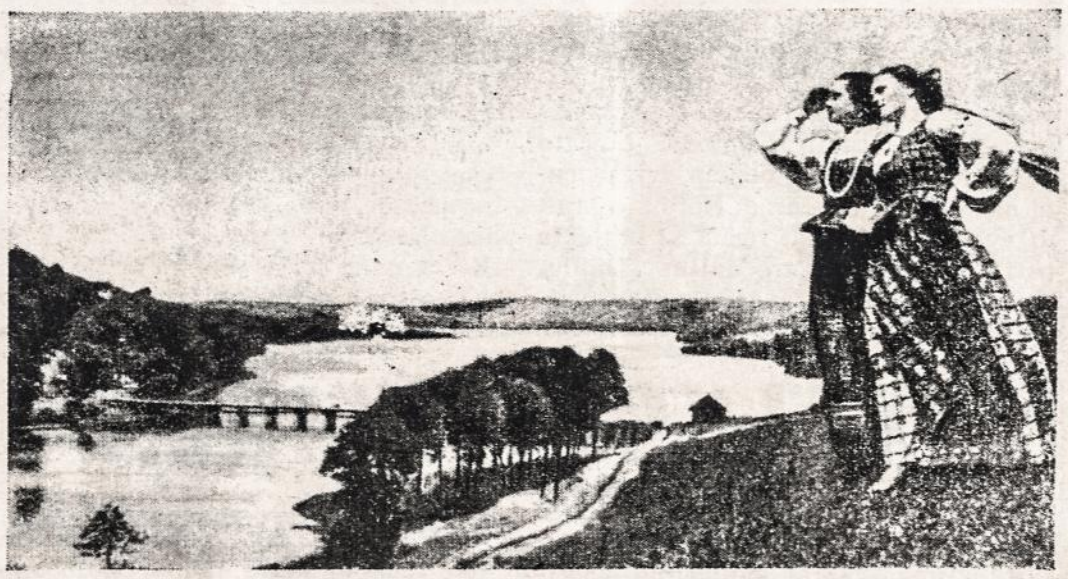

Svajonė prie Dubingių ežero

DAR DĖL KATYNO ŽUDYNIŲ

Nors jau praėjo 28 metai nuo Katyno masinių žudymų kapinyno atradimo, tačiau laisvojo pasaulio sąžinė tiek atbukus, kad iki šiol neišdrįso ir nesiryžo iškelti viešumonir pasmerkti tikruosius to įvykio kaltininkus - Sovietų Sąjungą. Vardan koegzistencijos Vakarų demokratijos nutylėjo ne tik Katyną, bet ir nepakėlė balso prieš tūkstančius kitų Sovietų padarytų nusikaltimų. Ironiška, kad ir Nikitai Krusčiovui iškėlus Stalino diktatūros metu padarytus baisius nusikaltimus, Vakaruose nesusilaukta didesnio atgarsio. Prieš pagrindinių žmogaus teisiu sutrypimą, žudymus, deportacijas nesimatė demonstruojant nei Vakarų studentijos, akademikų, nei politinių grupių atstovų. Jų nebaugina nei šiuo metu vykstanti Sovietuose re-stalinizacija, Vengrijos bei Čekoslovakijos sutrypimas, intelektualų persekiojimas ir jų į beprotnamius uždarinėjimas.

Šiuo metu lenkų organizacijoms išeivijoje pavyko iškelti Katyno nusikaltimus Anglijos ir JAV parlamentarų tarpe. Ir Australijos lenkų organizacijos išsiuntinėjo memorandumus dėl Katyno parlamentarams, spaudai, intelektualams. Tuose memorandumuose jie nušviečia Katyno nusikaltimo istoriją. Prisimintina ta istorija ir lietuviams, nes tai gali būti naudingas argumentas diskutuojant su vietinio krašto žmonėmis apie Sovietų vykdomą genocidą.

1939 m. spalio 17 d. Sovietų Sąjunga, nežiūrėdama į nepuolimo sutartis ir net nepaskelbusi karo, užpuolė Lenkiją. Tada iš okupuotos Lenkijos į Rusiją deportuota 1½ milijono lenkų piliečių (įskaitant 230.000 karių). Iš deportuotų buvo rūpestingai atrinktas tuolaikinis Lenkijos elitas - 15.000 intelektualų ir karininkų, kurie buvo kalinami trijose stovyklose - Kozielsk, Starobielsk ir Ostaskov.

1941 m. birželio 22 d. Vokietija užpuolė Sovietų Sąjungą. Tada, liepos 30 d. pasirašyta lenkų-sovietų sutartis, leidžianti Sovietų žemėje organizuoti lenkų armiją kovai prieš vokiečius. Lenkai iškėlė klausimą dėl likimo 15.000 intelektualų ir karininkų. Sovietai vengė apie tai kalbėti ar duodavo klaidinančius atsakymus.

1943 m. kovo mėn. vokiečiai netoli Smolensko, Katyno miške (prie pat Kozielsk stovyklos) surado masinį 4.500 lenkų karininkų kapą. Tadalenkų vyriausybė prašė Raudonąjį Kryžių ištirti šį įvykį. Sovietai tam pasipriešino ir net nutraukė diplomatinius santykius su lenkų vyriausybe.

Negavus pagalbos iš Raud. Kryžiaus, sudaryta tarptautinė medikų komisija, į kurią įėjo ir žymus šveicarų profesorius Naville. Komisija vienbalsiai priėjo išvados, kad Katyno žudynės įvykdytos Sovietų 1940 metų pavasarį.

1946 m. Nueremberge Sovietai bandė Katino žudynes primesti vokiečiams. Jų įrodinėjimai nieko neįtikino ir jie kaltinimą atsiėmė.

1952 m. JAV Kongresas sudarė specialų komitetą Katyno nusikaltimui tirti. Sovietų Sąjunga ir komunistinė Lenkija buvo kviestos duoti parodymus, padėti tą reikalą tirti vietoje, tačiau kvietimą atmetė. Po ilgo tyrinėjimo komitetas patiekė JAV kongresui šias išvadas: 'Komitetas vienbalsiai ir nei kiek neabejodamas priėjo išvados, kad lenkų karininkų ir intelektualų masinės žudynės Katino miške netoli Smolensko įvykdytos Sovietų NKVD'. Vis delto, JAV vyriausybė, bijodama užgauti Sovietus, neišdrįso komiteto parodymus iškelti tarptautinėje plotmėje.

Po eilės tylos metų Katyno byla vėl atnaujinta. Š.m. balandžio 22 d. Mr. A. Neave, Anglijos Žemųjų Rūmų narys patiekė Rūmams peticiją su 173 parlamentarų parašų Katyno bylos atnaujinimui. Birželio 17 d. ir Aukštuose Rūmuose lordo Barnby iniciatyva įvyko dviejų valandų diskusijos Katyno reikalu ir pasisakyta už bylos atnaujinimą.

Liepos 1 d. JAV kongrese Mr. Pucinski patiekė informacijas apie anglų parlamentarų žygius Katyno reikalu ir priminė 1952 m. komiteto prieitas išvadas, prašydamas, kad panaši Katyno bylos atnaujinimui peticija būtų sudaryta ir JAV parlamentarų ir patiekta Jungtinėms Tautoms.

Australijos lenkų organizacijos išsiuntinėjo memorandumus vietos

(nukelta į 5 psl.)

SOVIETŲ AKADEMIKAS SMERKIA EMIGRACIJOS ĮSTATYMUS

Reuterio agentūra paduoda pranešima iš Maksvos apie žymaus sovietų fiziko - akademiko A. Sakarovo laikomo sovietų vandenilio bombos išradėju, kreipimasi atviru laišku į Aukščiausį Sovietą, kuriame prašo, kad sovietų piliečiams būtų leidžiama emigruoti, jei jie to norėtų. Jis tarp kitko rašo: 'Laisvas krastas neturėtų priminti narvo, nors jame uždarytasis ir gali judėti ir yra gerai maitinamas'. Jis ragina emigracijos problemą išsprest demokratinėje dvasioje, išleidžiant tam reikalui naujus potvarkius. Taip pat jis prašo amnestijos visiems tiems, kurie yra nuteisti sąryšyje su bandymais palikti kraštą ir suteikimo laisvės tiems, kurie dėl tų pat priežasčių buvo uždaryti į specialias psichiatrines ligonines priverstinam gydymui.

Akademikas Sakarovas laiške duoda du pavyzdžius- tai dešimties metų kalėjimo bausmė lietuviui jūrininkui Simui Kudirkai vien už jo bandymą pabėgti į JAV pakrančių apsaugos laivą ir išimtinai skaudžias bausmes žydams - iki 15 metų kalėjimo, Leningrado byloje, už jų bandymą sovietų lėktuvais pabėgti į vakarus.

A.Sakarovo laiško nuorašai buvo išdalinti užsienio žurnalistams.

****

Rusijos žydais Amerika rūpinasi

WASHINGTONAS. — sen Jockson parašė raštą vi sekr. Rogers, kuriame sako, jog gruodžio 29 Senatas buvo priėmęs rezoliuciją žydų persekiojimo Rusijoj reikalu. Sovietai po to pakeitė mirties bausmę ir žadėjo daugiau jų neteisti, bet pažado nevykdo. Įrodymas — teismas Rygoje. Vadinas, persekiojimai tęsiasi. Jis prašo Valstybės departamentą skubiai veikti ir sovietams pranešti, kad Amerikos žmonės tokiu rusų elgesiu piktinasi.

Redaktoriaus žodis

KUR STOVIME?

Tokią temą Sydney Lirtuvių Filisterių Būrelis nagrinėjo praeitą šeštadienį Dainavos salėje, kame susirinko gausus klausytojų skaičius ir aktyviai reiškėsi diskusijose. Jau vien temos parinkimas ir jos iškėlimas bei nagrinėjimas simpoziumo būdu,dalyvaujant visuomenei,yra reikšmingas įvykis mūsų bendruomenės gyvenime. Trys referentai prie temos priėjo iš trijų skirtingų taškų. Pati tema yra aktuali, bet dėl jos plačios apimties lengva buvo nuklysti į nereikšmingas detales. Kas ir matėsi diskusijų metu, nebuvo apsistota prie kardinalinių klausimų nagrinėjimo kaip išlikti Australijoje sekančiuose dešimtmečiuose, bet sustota prie nereikšmingos politinės propagandos kedenimo. Taip kad kitiems svarbiems klausimams nebuvo nei laiko, nei noro giliau į juos pažvelgti. Čia reikėtų daugiau pakaltinti ne referentus, o diskusijų dalyvius, kurie nemokėjo atrinkti pirmos eilės klausimų ir neparodė jais pilno susidomėjimo, o pastenkino vien tik kritiškais pareiškimais.

Bendrai paėmus simpoziumas yra teigiamas reiškinys mūsų gyvenime ir ypač kad jis kilo iš akademinio sluoksnio, kuris kaip tik gali pažvelgti savo studijose tiek į tautinę problemą, tiek į naujų laikų pažiūras, bei realio gyvenimo statomas sąlygas.

Jau dabar daugeliui mūsų jaunuoliams sunku yra išsireikšti lietuvių kalboje. Skurdus lietuvių kalbos žinojimas neleidžia jiems pasinaudoti nei literatūra, nei bendrai arčiau pažinti lietuvių tautinę kultūrą. Jie yra mūsų bendruomenės nariais dėka giminystės ir moralinių ryšių. Gerai žinome kad į jų rankas atiteks mūsų bendruomenės ateitis, su jais turės pasikeisti ir pati bendruomenės veikla bei jos uždaviniai. Lietuvių kalba pasiliks tik eruditų tarpe, kaip savo laiku ilgus amžius lotinų kalba.

Šiandien dar sunku pasakyti ar tokios lietuviškai nekalbančios lietuvių bendruomenės būtų naudingos lietuvių tautai. O gal kaip tik,anot Felikso Jucevičiaus, "būtų mūsų tautos natūralūs langai į platųjį pasaulį".

Mes ta linkme einame nepriklausomai nuo mūsų noro, todėl kol dar nėra vėlu tam iš anksto pradėkime ruoštis. Nevengkime anglų kalbos ten kur kitaip negalime apseiti. Geriau tegul mūsų vaikai kalba su mumis angliškai, negu kad iš viso nekalbėtų. Šita tema galėtume pradėti spaudoje diskusijas.

KATYNO ŽUDYNĖS

Atkelta iš 1 psl.

žymiesiems asmenims ir viešojo balso atstovams, prašydami kad vardan humaniškumo, tiesos ir istorijos laisvasis pasaulis pasmerktų Katyno kaltininkus - Sovietus. Memorandume pabrėžiama, kad Katyno nusikaltimas nėra tik dar vienas nelaimingas karo meto pavyzdis, bet apgalvotas genocido veiksmas, įvykdytas metodiškai ir slaptai su tikslu sunaikinti Lenkija visiems laikams.

Deja, negalime turėti didesnių iliuzijų, kad šis baisus Sovietų nusikaltimas būtų viešumos pasmerktas. Tačiau, kaip kad nuolat primename pasauliui apie lietuvių tautos kančias, žudynes ir deportacijas, taip turėtume priminti ir Katyną. Nuolatinis smurto kelimas ir priminimas vis tik palengva turi veikti į laisvų žmonių sąžinę.

J. Pažeraitis

TALKON SODYBOS UŽBAIGIMUI

Jau eilė metų, kaip Sydnėjaus Lietuvių Moterų Soc. Globos Draugija kreipiasi pas tautiečius prašydama paremti šios draugijos veiklą. Iš tiesų pati Draugija pinigų nereikalinga, tie visi pinigai, suplaukę Draugijos kason, vėl grįžta atgal pas tautiečius šalpos ar kitokios pagalbos pavidalu. Draugija savo labdaros darbų nereklamuoja, bet kiek tautiečių buvo sušelpta ir paremta materialiai ir moraliai, būtų galima apskaičiuoti pervertus visas Draugijos veiklos apyskaitas, bet ir tai nebūtų pilni daviniai.

Prieš keletą metų Sydnėjaus Liet. Moterų Soc. Globos Draugija, neapsiribodama savo tiesioginiu tikslu - šalpa, dar užsimojo įkūrti Lietuvių Sodybą. Kaip registruota šalpos organizacija, Draugija gauna visas lengvatas iš vietos administracinių įstaigų,lygiai kaip ir visos kitos šiame krašte veikiančios tos rūšies orgnizacijos. Norint visa tai išsikovoti ir laimėti, Draugijai teko padėti milžiniškų pastangų, kol buvo išrūpinta šiam reikalui žemė ir atatinkamos subsidijos. Tačiau jau matosi šio didžiulio darbo vainikas. Šiomis dienomis jau baigiama įrengti du pavyzdiniai Lietuvių Sodyboje nameliai kiekvienas po du butus su pilnu įrengimu. Pagal paruoštą planą, Draugija Lietuvių Sodyboje numato šiuo metu pastatyti penkis dviejų butų namelius ir svetainę. Nors šio krašto vyriausybė pilnai remia šį projektą pati dengdama du trečdalius išlaidų, vis tik ir pačiai Draugijai reikia turėti tą trečdalį, kuris prišauktų likusius du trečdalius iš administracinių krašto įstaigų. Apie Lietuvių Sodybą bus plačiau spaudoje pakalbėta kita proga, bet reikia tik tiek pasakyti, kad tie, kurie ją matė, paliko sužavėti tiek pačia vieta, tiek ir baigiamais įrengti nameliais. Esame tikros, kad Lietuvių Sodyba su laiku pasidarys lietuviškas kultūrinis židinys.

Kad nesustotų nei šalpos darbas, nei Lietuvių Sodybos įkūrimo projektai, Draugija ir šiais metais kreipiasi į tautiečius aukų. Šiais metais nebus kreipiamasi į tautiečius laiškais, bet Draugijos įgaliotiniai su aukų lapais kiekvieną lietuvių šeimą aplankys namuose. Todėl maloniai prašome visus prisidėti savo auka ir tuo paremti mūsų tautinius ir socialinius tikslus. Kartojame: duota auka ar įnašai grįžta į tą pačią, lietuvių bendruomenę. Kviečiami savo aukomis ir įnašais prisidėti ir tautiečiai gyveną už Sydnėjaus ribų ir net iš kitų valstijų, nes kiekvienas Australijos lietuvis turi teisę ir galimybę apsigyventi Lietuvių Sodyboje išpildydamas Draugijos sąlygas. Aukas siųsti: SLW Soc. Serv. Association, Box 187, P.O. Eastwood, NSW, 2122.

Dėl informacijų kreiptis šiuo adresu:
8 Lambert Rd., Bardwell Pk. 2207
tel. 59 26 08

Sydney Liet. Mot. Soc. Globos
Draugijos Valdyba

*****

"TALKOS" VEIKLA

Pirmosios ir vienintelės Australijoje Lietuvių Kooperatinės Kredito Draugijos 'Talka' Melbourne, metinis susirinkimas įvyko š.m. rugsėjo mėn. 18 d. Lietuvių Namų koncertų salėje. Pirmininkavo jos pirmininkas p. Povilas Baltutis, sekretoriavo p. Antanas Mikaila.

Valdybos patiekti dienotvarkės punktai sklandžiai praėjo, kas rodo, kad 'Talka' turėjo gerą vadovybę ir patenkinamus, kiek sąlygos leido, finansinius metus. Iš patiektos visiems 'Talkos' nariams, dalyvavusiems susirinkime, apyskaitos, ryškiai matome, kad 'Talka' per pastaruosius metus augo narių skaičiumi, stiprėjo finansine padėtimi. Išduota paskolų 75.000 dol. Investacijų į Federalines valdžios lakštus 25.000dol. Išmokėta palūkanų indelininkams 4.585 dol. (1970 - 2.785 dol.) Grynas pelnas 989,30 dolerių. Iš pelno, kiek įstatymai leidžia, susirinkimas paskyrė: aukščiausia 6% dividentą už narių įnašus, o taip pat pašalpa Jaunimo Kongreso Komitetui 50 dolerių ir Lituanistiniams Kursams 48 dol.

Į valdybą perrinkti dvejus metus išdirbę ir pasitraukiantieji valdybos nariai p.p. P. Baltutis ir J. Balbata. Kandidatu liko p. B. Vingrys.

Metinė apyskaita vienbalsiai patvirtinta, o ateities veiklos svarstymas nesukelė didesnių diskusijų,kas rodo tautiečių pasitikėjimą 'Talka' ir jos vadovybe.

10-ČIO MINĖJIMAS

Po susirinkimo, Lietuvių Namų Jubiliejinėje salėje įvyko 10-čio minėjimas - vakarienė. Minėjimą pradėjo 'Talkos' pirmininkas p. V. Baltutis trumpu įžanginiu žodžiu primindamas prieš 10-ti metų jos pradinius darbus ir iškeldamas iniciatoriaus steigėjo bei ilgamečio pirmininko p. Liudo Barkaus įdėta didelį darbą kuriant, ugdant ir išvedant 'Talka' į gyvenimą. 'Talkos' vardu pirmininkas įteikė p. L. Barkui reikšmingą dovaną - dailininko Adomo Vingio kurinį - paveikslą. Visi užtraukė ponams Barkams ilgiausių metų.

P. L.Barkus padėkojęs už gražią ir prasmingą dovaną, pažymėjo, kad ne jo vieno darbu 'Talka' susikūrė ir augo, bet kooperatinės idėjos rėmėjų, kurie radosi Melbourne ir kaimyniniame Geelonge, o taip pat jo bendradarbių dėka. Išreiškė viltį, kad 'Talka' ir toliau eis tautiečių ūkinių - finasinių reikalų tenkinimo ir mūsų kultūrinių vienetų rėmimo keliu.

'Talkos' reikšmę mūsų ūkiniame gyvenime įvertino ir gražių linkėjimų jos ateities veiklai tarė Melbourno apylinkes pirmininkas p. G.Žemkalnis ir Melbourno Lietuvių Klubo pirmininkas p.A. Bladzevičius. Kaimynė p. E.Jomantienė linkėjimus 'Talkai' perdavė geelongiškių vardu.

Dr. V. Didžys, pasidžiaugęs 'Talkos' atsiekimais ir suorganizuotu pirmuoju Melbourne banketu, padėkojo Socialinės Globos Moterų D-jos ponioms už gausius ir skanius stalo patiekalus, kuriems paruošti jos įdėjusios tiek triūso.

P. A.Karazijienė, atspėdama besivaišinančių 'Talkos' narių ir svečių nuotaikas, pasiūlė būti jautriems ir Lietuvių Namams, kuriuose 'Talka' turi savo pastogę, sudedant jų reikalams aukų. Skrybelė prisipildė: joje rasta 91 doleris, kurie čia pat buvo perduoti M.L. Klubo iždininkui p. V. Ališauskui.

'Talkos' pirmininkas p. P. Baltutis savo žodyje daugiau kalbėjo apie jos ateitį, iškelė 'Talkos' reikšmę mūsų ūkiniame gyvenime, kuriame kooperatinis principas: padėti kitiems - padėti sau, turėtų skatinti ir kviesti visus mūsų tautiečius į 'Talkos' narių gretas, o taip pat naudotis jos teikiamais patarnavimais. 'Talkos' tikslas - ne dideli pelnai, ne labdarybė, bet reali pagelba jos ieškantiems, narių pasitikėjimas jos atliekamais darbais ir nuoširdus bendradarbiavimas.

Palyginęs 'Talka' su Melbourno latvių Koop. Kredito D-ja, padarė įsidėmėtiną išvadą, kad mums Melbourno lietuviams dar reikia daug pasitempti, proporcingai latvių skaičiui, norint pasiekti jų lygį. Tą atsieksime, jei visi nariai talkininkausime 'Talkai' jos augime ir naudosimės jos pasiūla ir patarnavimais.

Pirmininkas taip pat iškėlė ir auklėjamąją 'Talkos' reikšmę. Žinant, kad į Lietuvių namus kas šeštadienį renkasi jaunimas: skautai, tautinių šokių šokėjai ir kiti, turėtų būti jie tėvų ir vadovų skatinami 'Talkoje' taupyti nors ir mažomis sumomis. Žinome, kad jaunimo taupymas propoguojamas ir praktikuojamas visuose pasaulio kraštuose. Baigdamas patikino, kad 'Talka' eis kaip ir ėjusi, kooperatiniu keliu - padėti reikale savam tautiečiui.

Minėjimas praėjo tikrai pakilioje nuotaikoje su viltimi, kuria išreiškė Apylinkes pirmininkas, kad sulauksime dienų kada 'Talka' skaičiuos milijonais.

Korespondentas linki: vienas už visus - visi už vieną!

Ig. Alekna.

PADĖKA

NUOŠIRDUS AČIŪ

Lietuvių kooperatinės Kredito Draugijos Talkos dešimtmetį minint buvau, kaip jos steigimo iniciatorius, ne tik pagerbtas, bet Talkos Valdybos net apdovanotas dailininko Adomo Vingio vertingu paveikslu.

Iš patirties žinoma, kad ir geriausia mintis, jei neatsiranda pasiryžėlių jai įgyvendinti, tepasilieka vien tik mintimi.

Taigi ir Talkos steigimo minčiai įgyvendinti organizacinę formą suteikė jos steigėjai, bei jų išrinktoji pirma Talkos Valdyba, kuria, drauge su manimi, sudarė J. Šniras, V. Bartuška, J. Kalnėnas ir F. Gužas.

Pirmosios ir vėlesniųjų Talkos Valdybų, bei visų Talkos narių nuoširdžiu kooperavimu Talka išaugo į rimtą lietuvių ekonominę organizaciją, kuriai, kaip šios minties puoselėtojas, linkiu augti ir stiprėti.

Už dovaną, kurią nors ir nesijaučiu esąs išskirtinai nusipelnęs, Talkos Valdybai nuoširdžiai dėkoju.

Liudas Barkus.

SYDNEY LIETUVIŲ MOTERŲ SOCIALINĖS GLOBOS DRAUGIJOS REVIZIJOS KOMISIJOS AKTAS

Revizijos Komisija, susidedanti iš p.p. I. Daudarienės, O Maksvytienės ir A. Adomenienės, 1971 m. birželio mėn. 21 d. peržiūrėjo Draugijos atskaitomybės ir veiklos knygas.

Pinigai yra laikomi Commonwealth Savings Banke Eastwood, dviejose sąskaitose.

Lietuvių Sodybos Sąskaita.

Pajamos iki 1970.6.30d.	$8629.63
Pajamos iki 1971.6.21d.	$6004.96
Viso:	$14634.59
Į statybos sąskaitą perkelta	$ 3000.00
Išlaidos	$ 41.94
Viso:	$11592.65

Ligonių ir Einamų reikalų Saskaita

Liekana iš praeitų metų	$ 449.38
Pajamos iki 1971.6.21d.	$ 212.22
Viso:	$ 661.61
Išlaidos	$ 303.90
Viso:	$ 357.71

Draugijos Iždininkes p. D. Kapočienes vedamos apyskaitos knygos rastos pavyzdingoje tvarkoje. Visi įrašymai į knygas turėjo pateisinamus dokumentus.

Draugijos veiklos knygos taip pat yra pavyzdingai vedamos. Draugijos inventorius laikomas pas p. A. Mikutavičienę.

pasirašė: O. Maksvytienė
A. Adomėnienė
I. Daudarienė.

*****

POLITIKOS VINGIUOSE

Vyt. Bernotas

DIPLOMATINIS SUBRUZDIMAS PASAULYJE

Labai abejotina kiek bus naudos iš Pekino ir Washingtono diplomatinio kontakto. Vis tik, bent šiuo metu, kom. Kinijai susidarė puikiausios aplinkybės supainioti tarptautinius reikalus ir ypač sukeltu rūpesčiu Maksvai pašildyti padus ir tuom verčiant draugus leistis nenumatytoms kelionėms po užsienį.

Sprendžiant iš sovietų noro kalbėtis Berlino reikalais galima susidaryti klaidingą įspūdį, kad W. Brandt Ostpolitika pralaužė ledus užkietėjusio sovietų nusistatymo vak. Berlyne. Tikrumoje, ne W. Brandt ir jo neaiškios kombinacijos Maksvoje pajudino Berlyno klausimą priekin. Viso diplomatinio subruzdimo pasekmės kilo ne iš Bonnos,bet iš Pekino paleistų taikos balandžių. Ir tik po pravertų Pekino durų sovietai įžvelgė pavojų Azijoje, darydamiesi atsargesni Europos atžvilgiu.

Kaip žinome, politinis frontų pasikeitimas ar politinių pusių pasirinkimas neįvyksta per naktį. Dėl tariamo 'vokiško nacizmo', dėl jų 'revanšistinių tikslų' ir bičiulystės su 'imperialistiniais vakarais', bet koks ryšys nebuvo įmanomas tarp vak. Vokietijos ir Sov. Sąjungos. To išvadoje, Vokietijos pasienyje dažnėjo karo manevrai; Belyno karidoriuje gausėjo blokados, kelių remontai, kilo muitai bei areštai. Visa tai pasibaigė šiurpia Berlyno siena, skiriančia bejėgią demokratiją nuo galingo sovietiško imperializmo.

Vokišku nacizmu buvo užkrėsti ir kaimynai. Tad, 1956 metais tarybiniams broliams teko dar kartą apsaugoti Vengriją ir dešimtį metų vėliau išlaisvinti Čekoslovakiją.

Taigi, 20 su viršum metų užsitęse gązdinimai bei grąsinimai Vokietijai taip staigiai negalėjo pasikeisti. Bet faktas yra, tas įvyko. Maksva liovėsi puolus Bonną ir slėpdama savo tikslus ketina paberti trupinius Berlyne, kad tuom užmaskuotų savo spąstus Europoje.

KELIAS Į BERLYNĄ

Kelias dienas užsitęsęs W.Brandt pasimatymas su Brežnevu Kaukazo kurorte (netoli Yaltos), rodo pavojingą vak. Vokietijos galvoseną liečiančią politinę Europos ateitį.

Reikėtų sutikti, jog vak. Vokietijai svarbu turėti laisvą kelią į Berlyną - ką sovietai nesipriešino suteikti nesenai įvykusiame keturių didžiųjų suvažiavime Berlyne ir tą patį kartojo vak. Vokietijos kancleriui Kaukaze. Galbūt vak. Vokietijos socialdemokratams naudinga bus turėti nereikšmingą Maksvos 'nepuolimo' popiergalį, kuri Kremliaus vadai su mielu noru ruošiasi pasirašyti. Bet, deja, laisvas kelias į Berlyną ir sovietiškos garantijos veltui nebus diodamos.

Pirmiausia, už palaisvintą kelią vak. Berlynan, Bonna turės sutikti sovietų atstovybės įsteigimui vak. Berlyne. Kitaip sakant, vokiečiai per nevalią turės įsileisti sovietų agentus bei šnipus. Žinodami Berlyno svarbumą vak. Vokietijai, sovietai apribos parlamentarų bei politinių konvencijų suvažiavimus vakarinėje miesto dalyje. Gi rytinėje, sovietai elgsis pagal savo norą.

Antra, už nepuolimo sutartis ir taikos garantijas sovietai mėgins prakišti Europos saugumo konferenciją. Ir neduok Dieve jei tokia konferencija kada įvyktų, ar būtų Bundestago patvirtinta! Toks veiksmas reikštų dar viena ir galbūt paskutinį vinį Laisvos Europos karstui.

SAUGUMO KONFERENCIJA

Daugiau metai laiko kai Sov. Sąjunga, pritariama Suomijos, sugalvojo užbaigti politinę įtampą Europoje gražiai skambančia Europos Saugumo Konferencija. Tokia apgaulystę Maksva megins užtušuoti pasauliui akis priskirdami legaliai sovietiškam rojui jų okupuotas rytų ir vidurio Europos srytis.

Absurdiškame Europos saugumo suvažiavime, jei kada toks įvyks, didžiausias pavojus grėsia Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Nors pasaulis žino kokiu būdu ir kokiomis priemonėmis trys Pabaltijos kraštai atiteko sovietiškam jungui ir po šiai dienai Bonna, Londonas, Paryžius nei Washingtonas neabejoja aneksijos neteisėtumu, tačiau Europos Saugumo Konferencija gali per naktį tokias pažiūras pakeisti, legalizuojant pokarines Europos sienas ir tuom išbraukiant tryjų valstybių vardus iš Europos žemėlapio.

Su tikruoju Europos saugumu tampriai yra surišta NATO ir Amerikos jėgos vak. Vokietijoje. Taigi, peršant sovietišką taiką, ir kremlišką saugumą, tolimesnis amerikonų buvimas Europoje nebūtų pageidautinas, o taip pat ir Washingtono įtaka būtų smarkiai suprastinta.

Europos saugumo garantijomis Sov. Sąjunga nors laikinai nori numalšinti vakarų frontą ir reikalui esant savo jėgas koncentruoti rytuose - Kinijos pasienin, kur dabar pastoviai įsitvirtino 45 sovietų divizijos.

Vyt. Bernotas

MIRĖ LIETUVOS GEN. KONSULAS P. DAUŽVARDIS

Lietuvos Gen. Konsulas Čikagoje Petras Povilas Daužvardis po sunkios ligos mirė Čikagoje, š.m. rugsėjo mėn. 26 d.

P.P.Daužvardis buvo gimęs 1895 metais lapkričio 16 d. Latvijoje, 'Lukštos aps., Bebrinės valsč. Pakamenčio vs. Jis su tėvais atvyko į JAV 1914 m. Nuo 1918 m. studijavo Valparaiso universitete, nuo 1922m. Georgetown universitete, Washingtone, gavęs teisių bakalauro laipsnį. 1940-43 m. studijavo John Marshall teisių mokykloje Čikagoje, kur gavo teisių dr. laipsnį.

Lietuvos užsienių reikalų ministerijos tarnyboj velionis dirbo apie 46 metus. 1925 - 1937 m. buvo vicekonsulu Lietuvos gen.konsulate New Yorke, nuo 1937 m. balandžio ligi mirties, taigi, ištisus 34 metus, Daužvardis buvo Lietuvos konsulu, veliau ge. konsulu (juo pakeltas 1961 metais liepos 11d.) Čikagoje. Velionis visuomeninėje veikloje reiškėsi nuo 1915., 1924-1925m. buvo Darbininkų sąjungos sekretorium ir 'Darbininko' redakcijos nariu Bostone, be to, dirbo Katalikų Federacijoje ir L.Vyčių valdybose.

P. Daužvardžio įnašas Lietuvai, jos laisvės bylą garsinant - ypatingai svarus. Jis daug kartu lankėsi lietuvių telkiniuose JAV-se, Lietuvos reikalais yra skaitęs paskaitas amerikiečių universitetuose bei klubuose, daug jo kalbų paskebta JAV Kongreso leidiny 'Congressional Record', Lietuvos laisvės, okupacijos klausimu jis yra daug kartų rašęs amerikiečių spaudai Čikagoje ir kitur. Velionis Lietuvos bylą gynė iki mirties.

(ELTA)

VLADAS RADZEVIČIUS ADELAIDĖS LIETUVIŲ SĄJUNGOS VEIKLOJE

Prisimenant ir paminint tauraus lietuvio, mūsų žymaus veikėjo, žurnalisto Vlado Radzevičiaus mirties metines, pažvelkime į jo giliai įspaustus pėdsakus Adelaidės Lietuvių Sąjungos veikloje.

Jau anais, sunkiais mūsų kūrimosi Australijoje laikais, V.Radzevičius buvo įsitikines, kad bendruomenei yra būtinai reikalingi savi, lietuviški namai. Nuo pat pradžių jis palaikė Lietuvių Namų Adelaidėje įsigijimo idėją ir ją puoselėjo, stengdamasi įtikinti abejojančius, kad lietuvių namų įsigijimas yra būtinybė. Šiam tikslui atsiekti, jis nuoširdžiai pritarė Adelaidės Lietuvių Sąjungos įsteigimui ir įregistravimui - buvo vienas iš pirmųjų Sąjungos narių - steigėjų.

1955 m. įregistravus Sąjunga, V. Radzevičius aktyviai įsijungė į Sąjungos veiklą, altruistiškai skirdamas savo jėgas, gabumus, laiką ir išteklius Sąjungos tikslų įgyvendinimui. Jis buvo vienas iš pirmųjų Sąjungos valdybos narių, sąžiningai ėjęs keletą metų iždininko pareigas. Taip pat jis buvo nuolatinis Sąjungos talkininkas, patarėjas, Lietuvių Namams aukų rinkėjas ir, svarbiausia, uolus spaudos bendradarbis, daug rašęs spaudoje Sąjungos reikalais.

Tikrai V. Radzevičius daug dirbo A.L.Sąjungai (tuo pačiu ir visiems lietuviams) ir daug padarė. Tačiau svarbiausias jo darbas ir įnašas yra 'Adelaidės Lietuvių Žinių' išleidimas ir jų redagavimas.

Sąjungai 1957 m. nupirkus Lietuvių Namus, V. Radzevičius aiškiai matė, kad mūsų bendruomenės ir jos organizacijų veikla žymiai pagyvėjo. Reikėjo visuomenei plačių, teisingų ir nepaveluotų informacijų. Beto, A.L. Sąjungai bei jos veiklai plečiantis (Lietuvių Namų statyba, talkos, aukų vajai, parengimai ir t.t.) atsirado įvairių reikalų, dėl kurių reikėjo sueiti į tiesioginį ryšį su visais lietuviais. Tokį ryšį palaikyti geriausia priemonė yra spauda. Todėl jis mielai palaikė Sąjungos Valdybos mintį išleisti Adelaidės lietuviams informacinį laikraštį. Svarbiausia sutiko ji redaguoti. Sąjungai nugalėjus techniškus ir kitokius sunkumus, jis paruošė spaudai pirmąjį 'Adelaidės Lietuvių Žinių' numerį, kuris buvo išleistas 1960m. liepos 1 d. Vedamajame jis rašė:'Nuo šiandien mes teiksime visuomenei galimai pilnesnę informaciją ir visuomet mielai patarnausime kiekvienai organizacijai ar pavieniams asmenims, besisielojantiems vietos lietuviškais reikalais...' Šiuos pažadus V. Radzevičius pilnai ištęsėjo redaguodamas 'A.L.Žinias' iki 1963m. sausio 1 d. jis per 'A.L.Žinias' telkė Lietuvių Namams remėjus, ugdė organizaciju veiklą, rašė apie vietos įvykius ir mus pačius,tuo sudarydamas nuolatinį ryšį, tiek tarp Sąjungos Valdybos ir narių, tiek tarp bendruomenės vadovybės ar organizacijų ir plačiai išsiskaidžiusių Pietų Australijos lietuvių. Šiuo jis atliko didžiulį lietuvybės išlaikymo ir lietuviškos veiklos plėtimo darbą. Tuo metu jam buvo svarbiausias tikslas - - savi lietuviški namai, kaip lietuviškos veiklos centras. Todėl jis per 'A. L.Žinias' populiarino šį bendrą tikslą, įtikinėjo abejojančius, smerkė kenkiančius ir, kiek pajėgdamas,lengvino sunkius Sąjungos Valdybos darbus. Jis kartu su visa bendruomene, džiaugėsi augančiais, didėjančiais ir gražėjančiais Lietuvių Namais, kurie jam buvo darbo akstinas. Tame darbe...'nebuvo nei asmeninių draugų, nei asmeninių priešų. Viskas sukėsi apie Lietuvių Namus.Aplink juos mes visi dar ilgai suksimės ir lietuvišką gyvenimą suksime' - rašė jis 'A.L.Žinių' nr. 135.

Vl. Radzevičius

Apie savo žurnalistinį darbą jis taip rašė: 'Informuodamas visuomenę vienu ar kitu klausimu, tesiremiu tik faktais ir, kiek galėdamas, juos tikrinu. Nenoriu būti klaidinamas ir nenoriu kitų klaidinti, tačiau niekada nesusvyruosiu viešai iškelti tiesos, nors ji kai kam ir akis badytų'.(A.L.Z.nr.10)

Jis daug rašė spaudoje įvairiomis temomis, nepamiršdamas ir 'A.L.Žinių'. Paskutinis jo straipsnis 'A.L.Žiniose' 'Kur dainoriai?' - buvo išspausdintas 1970 m. liepos 1 d. Kituose laikraščiuose ypač žymus buvo jo nuolatiniai 'Laiškai iš Adelaidės' ir kronikos 'Po Pietų Kryžiumi'. Jis savo rašiniuose originaliu stiliumi, remdamasi aštriu teisininko protu ir jautria Nemuno krašto sūnaus širdimi, gana aukštai iškėlė Adelaidės lietuvių tautinę, kultūrinę ir socialinę veiklą. Jis rūpinosi mūsų visų bendrais reikalais ir dirbo, siekdamas mums visiems ir mūsų tautai tik gero. Už tai jis yra tikrai vertas neužmirštamos pagarbos. Įvertindama jo darbus, A.L.Sąjunga yra suteikusi jam Garbės Nario vardą, o už gausią paramą - Amžinojo nario vardą.

Nors jau praėjo vieneri metai, kai Vladas Radzevičius iškeliavo amžinybėn,tačiau jo darbai,pavyzdys ir šviesus atminimas tebėra gyvas mūsų širdyse. Toks jis liks ilgai, ilgai....

P. Bielskis

L.V.S. Sydney Skyriaus Ramovenui

Osvaldui MOTUZUI

mirus, jo gimines ir artimuosius skausmo valandoje giliai užjaučia

L.V.S. "Ramovė" Sydney Skyriaus
VALDYBA.

PADĖKA

L.V.S. "Ramovė" Sydney Skyriaus vėliavai įsigyti aukojo šie fundatoriai:

50 dolerių - B. Kaufeldas.

Po 25 dolerius: Sydnėjaus Sav. kūrėjai, Sav. kūrėja O. Šalkauskienė, Sav. kūrėjas V. Juzėnas, Ramuvėnas M. Petronis, Ramuvėnas J.P. Kėdys, Ramuvėnas P. Mikalauskas, Ramuvėnas V. Saudargas.

Viso 225 doleriai.

Fundatorium užskaitytas ir p. A. Plūkas, kuris paruošė vėliavos projektą ir nemokamai atliko visą technišką darbą.

Visiems vėliavos fundatoriams nuoširdžiai dėkojeme.

L.V.S. "Ramovė" Sydnėjaus Skyriaus Valdyba

A.A. OSVALDUI MOTUZUI

mirus, jo sūnui jaun. skautui Vytautui ir jo mamytei reiškiame gilią užuojautą

"Aušros" tunto tuntininkas, skautai ir skautės.

*****

STUDENTŲ ŽODIS

Redaguoja Gintautas Kaminskas
Adresas: 9/259 Clayton Rd.
Clayton, Vic. 3168

SU PSICHIATRAIS SUSITIKUS - JAV IR ANGLIJOJE

Psichiatrija tai yra medicinos šaka, kuri bando gydyti tas ligas, kurias nuo seno žmones vadina proto pakrikimu. Daug apie jas žinoma, o dar daugiau nežinoma. Dėl jų priežasčių teorijų netrūksta ir dar daugiau nuomonių apie jų gydymą. Maždaug 3 procentai žmonių tomis ligomis serga, o tarp 50 ligi 80 procentų (gal ir visas šimtas) kokiu nors laiku savo gyvenime skundžiasi gydytojui bent vieną kartą grynai psichiatrine problema.

Pasirinkęs psichiatrijos specialybę, šiemet aplankiau du universitetus, kurie išgarsinti angliškai kalbančiame pasaulyje kaip pažangiausi. Pirmasis universitetas tai buvo Stanford, Palo Alto mieste, Californijoje prie San Francisco įlankos. Sutikau dr. John Adams, psichiatrinio skyriaus direktoriaus padėjėją, kurisman aprodė ligonius ir papasakojo apie vykstančius studijinius projektus. Mano įspūdis, kad čia koncentruojamasi grynai psichiatrinių ligų tyrimui. Lyginimui stebima bezdžionių elgesys. Studijuojama žmogaus elgsenos socialinės sistemos visumoje, ieškant su ja psicho-fiziologinių individo ryšių. Iš to tikimasi daugiau suprasti apie psichinių ligų pradžią prielaidaujant, kad tos ligos, kurios pasireiškia žmoguje, kylančios iš disorganizacijos pscho-fiziologinėje sistemoje, siekiant kūdikystės. Ši sistema yra susijusi su protavimu ir elgesiu ir šiuo požiūriu pakrikimu. Tai yra žmogaus charakterio empirinė studija (ethology - etologija), siekianti ryšio su psichiatrinėm ligom.

Stanfordo universitetas mažai dėmesio kreipia žinomo psichiatrijos mokslo mokymui ir psichiatrų paruošimui. Kiti net sako, kad jie žmogų visai užmiršę. Tai grynai studijų centras.

Po to aplankiau Maudsley psichiatrinę ligoninę Londone. Britų ir australų manymu, Maydsley, be abejo, esanti geriausia psichiatrinė ligoninė pasaulyje. Man labai patiko. Čia programa nukreipta į psichiatrines ligas bei gydimą ir būsimų psichiatrų mokymą. Kalbėjau su dekanu daktaru Briscoe ir sutikau ten dirbančius du draugus iš Australijos. Iš jų kalbų paaiškėjo, kad čia žmogus labai svarbu. Toje ligoninėje mokoma gydyti sergančiuosius, pasinaudojant visom teorijom. Sako, jei vienos neužtenka, naudok kitą arba susumuok teorijas. Daryk tą, kad galėtum suprasti žmogų ir jo ligą ir gydyk tais pačiais principais ir pagrindais.

Esu laimingas galėjęs su žmona atostogas išnaudoti ir studijom.

Dr. K. Kazlauskas.

*****

Non scolae sed vitae discimus

Šiuos žodžius skaičiau eilę metų Kaune, Vytauto prospekte Vokiečių gimnazijos rūmų fasade, laukdamas autobuso į aerodromą. Tikiu, kad jie po 31 metų labai tiks šiai jaunosios kartos trejukei, viena diena gavusiai Adelaidės Universiteto diplomus. Papasakosiu mieliems Musų Pastogės skaitytojams apie kiekvieną atskirai.

AUGIS ZAMOISKIS

Pilnateisis Lietuvos pilietis, turįs prigimtų teisių į savo tėvų ir protėvių prakaitu sulaistytus, mielus Dzukijos gojelius, šilojus ir smėlėtas pašlaites. Gimė 2.4.1944. Į Australiją atvyko 1949 m. Pradžios mokyklą ir gimnaziją lankė Norvude. Adelaidės universitete pasirinko inžinerijos fakulteta. Iš karto studijavo pilną laiką, bet pamatęs visagalio dolerio reikšmę, pradėjo dirbti,

Inž. Augis Zamoiskis

Mūsų Pastogė Nr.41. 1971.10.18. psl.4

o studijas tęsė vakarais. Sėkmingai baigė universitetą su technikos bakalauro laipsniu. Dirba Pietų Australijos inžinerijos ir vandens aprūpinimo departamente.

Lietuviškoje veikloje pirmą gerų darbų mazgelį užrišo būdamas 8m. amžiaus skautų eilėse. Baigęs Apylinkės Bendruomenės savaitgalinukę mokyklą, tuojau buvo mobilizuotas į tautinių šokių ir sportininkų pulką. Turėdmas gražų tenorą, jis keletą kartų padainavo solo įvairiuose parengimuose. Šiuo metu kartu su tėvu dainuoja Lituania chore. Jo balsą toliau lavina solistė Gučiuvienė. Baltų tarybos pirmininkas Jz. Lapšys, sužinojęs apie jo baigimą, tuojau pasiūlė portfelį Baltų Taryboje. Taigi buvusi spraga papildyta nauju stulpeliu, kuris atrodo, ilgai skels.

VIOLETA VANAGAITĖ

Tai jau tikra australiokė. Gimusi 1950 metais Adelaidės kalnuose vokiečių kolonistų įkurtame Lobentalio miestely. Ten buvo patogų lizdą susisukusi labai judri ir gaji Vanagų padermė. Violetos tėtis J. Vanagas, ten įmynė gilius pėdaskus, įkūrdamas pirmųjų kolonistų muziejų. Miestelis ir apylinkė muziejumi labai didžiuojasi. Būdama labai gabi ir budrios motinos akies prižiūrima, kaip vienturtė dukra, mokslo laiptais kopė nesustodama. Pradžios mokyklą baigė Lobentaly ir toliau mokėsi Adelaidės gimnazijoj. Universitete studijavo humanitarinių mokslų fakultete. Ji sėkmingai baigusi, gavo B of A laipsnį su visokiais honorais. Švietimo Departamento paskirta mokytojauti į Adelaidės Aukštesniąją Technikos Mokyklą. Būdama labai atsidavusi mokslui nesitenkina turimu diplomu, bet vakarais ir savaitgaliais studijuoja toliau, siek-

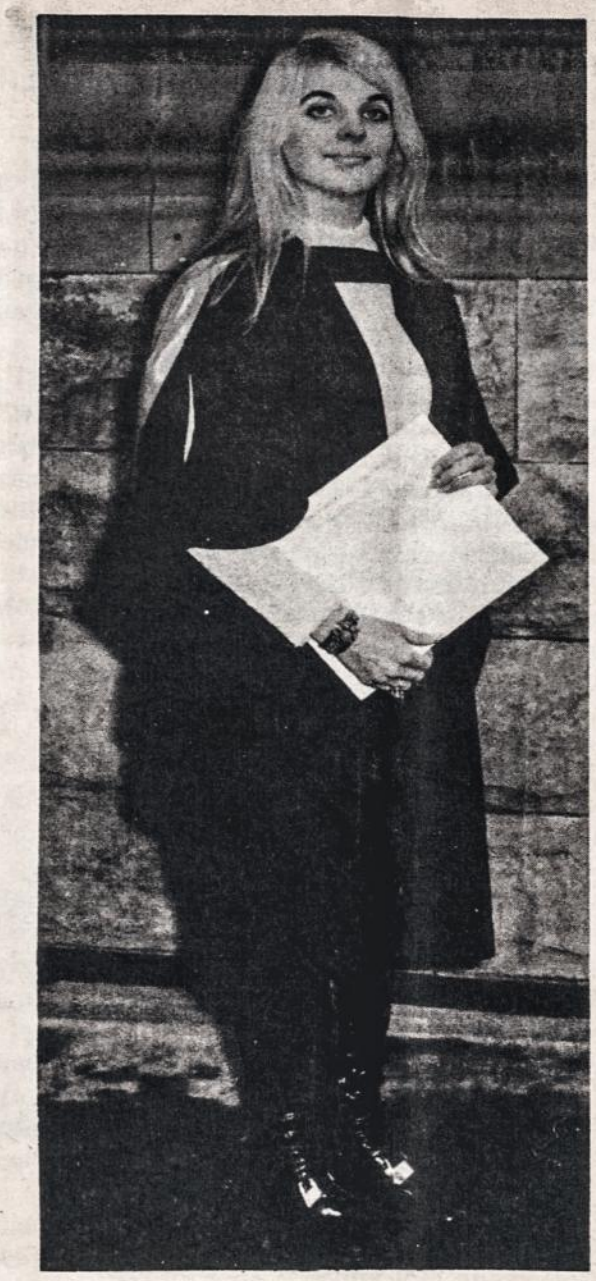

Violeta Vanagaitė B. of A.

dama Master of Edukation laipsnio. Tai viena iš jauniausiųjų Adelaidės studenčių tokio amžiaus jau baigusi Universitetą. Visą laiką pragyvenusi iš mamos duodamų kišenpinigių, gavusi pirmą algą skaitė bene tris kartus mamos akivaizdoje. Tiesiog marios pinigo...

Violetos tėvelis p. Vanagas jau daug metų dirba Adelaidės radio stoty. Mamutė buvusi Kauno U-to medicinos studentė, jau labai senai dainuoja chore Lituania.

VYTAUTAS STRAUKAS

Gimęs audringo pabėgimo metu Sudetų krašte 1944 m. Į Australiją atvyko 1949 metais. Baigęs pradžios mokyklą įstojo į Šv. Ignaco Kolegi-

Vytautas Straukas B. of A.

ją, kurią ir baigė. Matrikuliacijos lygi įsigijo Unley gimnazijoje. Baigęs mokytojų seminariją mokytojavo ir gilino studijas Adelaidės Universiteto Humanitarinių Mokslų fakultete. Turėdamas prigimtų gabumų muzikai, atliekamu laiku lankė Konservatorijos smuiko klasę. Mūsų visuomeniško gyvenimo golgota jis praėjo beveik visą. Pradėjęs vilkiuku skautuose ir šokėju tautinių šokių grupėje, jis labai greitai kilo. Lituania chore dainuodamas buvo muziko Šimkaus pakviestas būsimu choro dirigentu. Kaipo sąžiningai einantis visuomenines pareigas buvo deleguotas į pirmąjį jaunimo kongresą Amerikoje. Buvo tautinių šokių grupės vadovu ir Studentų S-gos pirmininku. 1970 m. išrinktas Adelaidės Apylinkės pirmininku turėjo nepaprastai sunkias pareigas.

Baigęs universitetą B of A laipsniu su pagyrimais, Adelaidę paliko.

Šiuo metu mokytojauja vienoje Melbourno gimnazijoje. Čia, kaip matome, jis jau stipriai įkinkytas į mūsų tautinio vežimo jungą. Tai labai stiprios potencijos vyras, tautiniai subrendęs pilna to žodžio prasme.

Nuo savęs palinkėsiu šiai taip mielai lietuviškai trejukei nesustoti, nepavargti ir nepasitenkinti pasiektais rezultatais. Rašytoja Ožeškienė sako: Jaunystė tai yra toks paukštis, kuris ir švinu apsunkintais sparnais pro tamsius debesis pasiekia saulę.

Vl. Dumčius

INFORMACINIS BIULETINIS

Amerikoje, Bostone, leidžiamas lietuvių jaunimo informacijos centro biuletinis. Tai lietuvių jaunimo ryšininkas, kurį gali gauti kiekvienas iki 25 metų amžiaus nemokamai, atsiuntęs savo pilną adresą ir gimimo datą. Adresas: Lithuanian Youth Info. Center, P.O.Box 8992, Boston, Mass., 02114. Biuletinį redaguoja Gintaras Karosas.

Australiją pasiekęs tretysis šio biuletinio numeris yra 16 puslapių, kur apstu informacijos ir apie mus. Australijos atstovė - ryšininkė yra Danguolė Juškaitė. Tarp kitko rašoma ir apie JAV viešėjusi Šarūną Žiedą ir įdėta jo fotografija.

KELIAUJA PO EUROPĄ

Š. Žiedas ir H.Kaladė, atsisveikinę su JAV, rugpiūčio mėnesį susitiko Londone ir iš ten pasuko kelionei po Europos kontinentą. Rugsėjo viduryje viešėjo Muenchene pas Stasį ir Aldoną Grincevičius. Šarūnas yra pasišovęs nuvažiuoti ir į Lietuvą.

Henrikas Kaladė kelionėse žada išbūti visus metus ir grįžti tik po pasaulinės sporto olimpiados, kuri įvyks 1972 m. Vokietijoje, Muenchene.

AUKŠTESNĖ PAKOPA

Algis Kazlauskas, pastaruoju laiku studijavęs Čikagos North West universitete, parašęs mokslinį darbą ir išlaikęs egzaminus, įsigijo verslo administracijos /management/ magistro laipsnį.

Australijos lietuvių akademikų viduriniajai kartai /taip, deje, tenka jau sakyti/ Algis artimai pažįstamas. Studijuodamas Melbourne aktyviai dalyvavo skautų ir studentų organizacijose, dažnai eidamas vadovaujančias pareigas. Į Ameriką išvažiavo prieš I-jį Jaunimo Kongresą ir pasiliko ten gyventi. Bendradarbiauja spaudoje jau nuo jaunų dienų. Yra kai ką rašęs ir Cikagos angliškiems laikraščiams. Yra vedęs ir augina dukrą. Žmona Teresė baigė šiemet mediciną ir dirba praktikante ligoninėje.

PROFESINIS ARCHITEKTAS

Royal Australian Institute of Architects priėmė nariu Algį Klimą, architektūrą baigusį Melbourno universitete ir atlikusi reikalaujamą praktiką. Tai savos rūšies profesinė sąjunga. Kol nesi jos nariu, nors ir esi baigęs universitetą, neturi teisės pasirašyti architektu. Šis institutas susiformavęs 1930 metais apjungia visus Australijos architektus. Anksčiau veikė atskirų valstijų architektų sąjungos. Tokia buvo anksčiausiai įsisteigusi Victorijoje - 1871 metais. Tasmanijoje vėliausiai - tik 1905 m.

ATOSTOGAVO ISPANIJOJE

Stasys ir Aldona Grincevičiai, jau antrus metus gyvena Muenchene, liepos mėnesį atostogavo. Buvo mašina nuvažiavę į Italiją, Prancūziją ir Ispaniją. Juos ypatingai nudžiugino Ispanijos eukaliptai, kurių kituose Europos kraštuose nebuvo sutikę. Pasijautę lyg Australijoje. Mate bulių rungtynes. Naujų vilčių puoselėja ateinančiam ankstyvajam Europos pavasariui.

Lietuvių kalba pasaulio universitetuose

Lietuvių kalba yra tyrinėjama daugelyje pasaulio šalių. Apie jos tyrinėtojus platų straipsnį paskelbė Algirdas Sabaliauskas Vilniuje išeinančio "Mokslas ir Gyvenimas" žurnalo 1971 m. 6 nr. Jis rašo, kad lietuvių kalba tarptautiniu mastu susidomėta XIX š. pradžioje, kai kalbotyroje atsirado vadinamasis istorinis-lyginamasis metodas. Daugelis žymiausių XIX š. kalbininkų keliavo į Lietuvą, studijavo paprastų kaimo žmonių kalbą ir stebėjosi, kad ši kalba, pirmosios mokslinės lietuvių kalbos gramatikos autoriaus vokiečio Augusto Šleicherio žodžiais tariant, formos tobulumu galėtų lenktyniauti su graikų, romėnų, senovės indiečių kūriniais.

Iš lietuvių kalbos tyrinėtojų Lenkijoje minėtinas neseniai miręs prof. Otrembskis. Poznanėje tebesidarbuoja kitas lietuvių kalbos specialistas prof. Česlavas Kudzinovskis, kuris, šalia kitų veikalų, neseniai baigė M. Daukšos raštų žodyną. Nuo seno lituanistinėmis tradicijomis garsiame Krokuvos universitete dirba Lenkijos Mokslų Akademijos narys Jonas Safarevičius. Čia darbuojasi ir lituanistinių darbų paskelbęs J. Kurilovičius. Varšuvoje ilgą laiką darbavosi lietuvių kalbos specialistė Tamara Buchienė (ji neseniai mirė). Šiuo metu Varšuvos un-te lietuvių kalbą dėsto Barbora Vileišytė.

Berlyno un-te profesoriauja lietuvių kalbos tyrinėtojas Viktoras Falkenhanas. Leipcige gyvena kitas garsus vokiečių lituanistas Raineris Ekertas. V. Vokietijoje pokario metais Ernestas Frenkelis parašė "Lietuvių kalbos etimologinį žodyną", kurį po autoriaus mirties baigė profesoriai Erichas Hofmanas ir Eberhardas Tanglis. Dabar Miunchene leidžiamas Aleksandro Kuršaičio "Lietuvių-vokiečių kalbų žodynas". Šį žodyną pradžioje redagavo prof. Vilhelmas Vismanas, o šiam mirus — E. Hofmanas, bendradarbiaujant Hertai Krik ir Miuncheno un-to lietuvių kalbos lektorei Liucijai Baldauf-Jurgutytei.

Goetingeno un-te profesoriauja vienas žymiųjų pasaulio kalbininkų — Volfgangas Šmitas. Jis 1963 m. išleistoje monografijoje apie baltų ir indoeuropiečių kalbų veiksmažodžių struktūrą savo veikalo motto įrašė Maironio eilėraščio žodžius:

Aš norėčiau prikelti
nors vieną senelį
Iš kapų milžinų
Ir išgirsti nors vieną,
bet gyvą žodelį
Iš senųjų laikų.

Italijoje lituanistikoje reiškėsi ir tebesireiškia Džiakomas Devotas ir Vitore Pizani, o Šveicarijoje — Jonas Pėteris Locheris, kuris dirba Neušatelio un-te (jo rektoriumi buvo garsus šveicarų lituanistas M. Nydermanas). Anglijoje lituanistikos studijiniais darbais reiškiasi Glasgovo un-to prof. Viktoras Haltumas, o Prancūzijoje — prof. Raimundas Šmitleinas.

Nuoširdžių lituanistikos tyrinėtojų gyvena Čekoslovakijoje, Švedijoje, Norvegijoje (ten darbuojasi garsusis Kristianas Stangas), Suomijoje, Indijoje, JAV ir kitur.

Apie JAV gyvenančius lituanistus "Moksle ir gyvenime" taip rašoma:

JAV lituanistikos tradicijos palyginti nėra senos. Pirmasis amerikiečių kalbininkas, pradėjęs daugiau darbuotis lietuvių kalbos baruose, buvo Prinstono universiteto prof. Haroldas Benderis (1882-1951). Lituanistikos pozicijos JAV sutvirtėjo, kai Pensilvanijos universitete pradėjo profesoriauti šveicarų kilmės kalbininkas Alfredas Senas, anksčiau keleta metų dirbęs Kauno universitete. Po II-jo pasaulinio karo domėjimasis lituanistikos ir apskritai baltistikos problemomis JAV labai išaugo. Pastaraisiais metais lietuvių kalba dėstoma daugiau negu dešimtyje šios šalies universitetų.

Iš svarbiausių JAV lituanistų darbų pirmiausia reikėtų paminėti neseniai Alfredo Seno ir Antano Salio baigtą lietuvių-vokiečių kalbų žodyną. Šis penkių tomų veikalas buvo pradėtas leisti dar 1932 m. šveicaro Makso Nydermano iniciatyva.

Iš jaunesniosios amerikiečių lituanistų kartos pirmiausia reikėtų pažymėti A. Seno ir A. Salio mokinį Pensilvanijos valstijos universiteto profesorių Viljamą Šmolstygą. Šis mokslininkas jau du kartus viešėjo Lietuvoje. II-je visasąjunginėje baltistų konferencijoje jis skaitė įdomų pranešimą apie baltų ir slavų kalbų santykius (pranešimą skaitė lietuviškai!). V. Šmolstygas yra paskelbęs nemažą įvairių lietuvių ir senovės prūsų kalbų tyrinėjimų. Jis taip pat yra JAV išleisto stambaus lietuvių kalbos vadovėlio bendraautorius. V. Šmolstygo iniciatyva 1968 m. pavasarį surengta baltistų konferencija.

Produktyviai dirba ir kitas jaunas JAV baltistas — įžymiojo norvegų lingvisto Kr. S. Stango mokinys Gordonas F. Fordas. Jis neseniai išleido tokius svarbius lietuvių raštijos paminklus (su vertimais į anglų kalbą), kaip pirmąją lietuvišką knygą — Martyno Mažvydo katekizmą, 1573 m. vadinamąją Volfenbiutelio Postilę, Baltramiejaus Vilento 1579 m. katekizmą, parengė lietuviškų tekstų chrestomatiją".

1963 m. V-me slavistų suvažiavime Sofijoje įsteigta tarptautinė baltu-slavų kalbinių santykių tyrinėjimams koordinuoti komisija (pirmininkas — Lietuvos Mokslu Akademijos lietuvių kalbos ir literatūros instituto direktorius Kostas Korsakas) daug prisideda prie lituanistikos studijų koordinavimo užsienyje.

Ed. Šulaitis

SPORTAS

ĮSPŪDŽIAI PO 19-KOS METŲ

Laike dovanų įteikimo, Lithgow miesto burmistras pasveikino lietuvių sp. kl. Kovą, su gražiais laimėjimais, paminėdamas kad lietuvių sp. klubas jau ne pirmą kartą dalyvauja Lithgow ruošiamose sporto šventėse ir palinkėjo sėkmės ateityje

Prisimenu prieš 19 metų buvau nuvykęs į Lithgow su Kovo krepšinio komanda ir, nors laimėjimo taurių neparsivežėm, bet daug gražių prisiminimų, kurie dar užsiliko iki šios dienos. Šio turnyro vaizdas pasikeitė iš pagrindų. Kai pirmose sporto šventėse buvome mažai žinomi, tai dabar jau prieš prasidedant varžyboms, per radiją pranešė, kad sp. kl. Kovas yra atvykęs su keturiomis krepšinio komandomis ir vyrų krepšinyje favoritais laikomi Kovas ir Paratels. Klausiau rengėjų, kodėl parinko Kovą favoritais, kai tuo tarpu turnyre dalyvauja I-os div. komandos su puikiais rezultatais ir krepšininkais žaidžiančiais NSW rinktinėje.

Mūsų vyrų ir moterų krepšininkių kelias į finalus buvo labai sunkus, pareikalavęs daug pastangų, jėgų, nervų įtempimo

Pirmą turnyro dieną vyrai žaidžia 3 rungtynes viena po kitos su mažomis pertraukomis. Po puikių laimėjimų patenka į pusfinalius ir vėl susitinka su aukštaugiais amerikonais. Nors rungtynes sekiau su dideliu įtempimu, bet ir šiandien sunku patikėti, kad mūsų vyrai baigė pirmą kelinį net 7 taškų skirtumų savo nenaudai, pajėgs išplėšti laimėjimą.

Finalai. Ne vien tik vyrų, bet ir moterų komanda po didelių pastangų, žaidžia finaluose. Tai mūsų puikus ir išdidus pasirodymas. Pilnutėlė salė žiūrovų. Širdyje malonus pasididžiavimo jausmas, ne tik kaip senam koviečiui, bet ir kaip lietuviui. Ir kuris gi iš mūsų tautiečių nesidžiaugtų tokia puikia mūsų reprezentacija.

Moterys pradeda pirmuosius finalus. Beveik visa rungtynių laiką veda lygiomis, bet neturėdamos pakaitų pavargsta ir turi nusileisti, pasitenkindamos antra vieta.

Vyrai jau nuo pat rungtynių pradžios su pasitikėjimu veda ir užtikrina sau turnyro pergalę nepralošdami nei vienų rungtynių.

Tai didelis laimėjimas ne vien tik žaidėjams, bet ir kitiems klubo nariams, rėmėjams, bičiuliams ir kiekvienam tautiečiui, kurį taip puikiai atstovauja mūsų sporto klubas.

Iš pasikalbėjimo su amerikiečiais krepšininkais, kurie į Australija yra atvykę tik prieš keletą savaičių ir čia mokytojauja, paaiškėjo, kad lietuvis sportininkas yra puikiai pažįstamas Amerikoje. Žaisdami gimnazijų rinktinėse susipažino su P. Čekausku, viešėjusiu Australijoje, canberiškiu Palubinsku, kuris šiuo metu studijuoja Amerikoje ir kitais lietuviais.

Prie mūsų sekmingos išvykos daug prisidėjo visų sportininkų nuoširdus bendradarbiavimas, sportiškas elgesys ne tik krepšinio aikštelėje, bet ir už aikštės ribų. Sporto klubo vardu nuoširdžiai dėkoju visiems išvykos dalyviams, ypatingai išvykos organizatoriams už jų įdėtą darbą ir pastangas

Vladas Daudaras

TAUTINIS AUKLĖJIMAS IR ŠVIETIMAS

(Atkelta iš 1 psl.)

Todėl būtinas reikalas organizuoti, kur tik imanoma, vaikų darželius ir savaitgalio mokyklas. O visos lietuviškos visuomenės pareiga jas ne tik moraliai, bet ir materialiai paremti.

Dabartinė Krašto Valdyba ypatinga dėmesį kreipia į mūsų jaunimo lietuvišką-tautinį auklėjimą. Tam tikslui, kaip jau žinote, prie Krašto Valdybos sudarė Švietimo Komisiją, kuriai vadovauja vienas Krašto Valdybos narys ir jai pavedė rūpintis visos Australijos lietuvių jaunimo švietimo reikalais.

Svietimo Komisijos uždavinys yra steigti, kur tik įmanoma, vaikučiams darželius ir savaitgalio mokyklas. Palaikyti glaudų ryšį su jau veikiančiomis švietimo įstaigomis, kad joms padėti ne tik savo patarimais, bet ir medžiaginiai, ypač vadovėliais. Labai būtų gera, kad visose Australijoje veikiančiose savaitgalio mokyklose būtų prisilaikoma vienodos mokslo programos ir vadovėlių. Tas ypatingai svarbu skiriant konkursines mokykloms premijas.

Gera organizacija labai palengvina darbą ir jį padaro daug našesnį. Todėl Švietimo Komisija prašo, kad ALB Apylinkės valdybos sueitų į glaudų bendradarbiavimą su esamomis mokyklomis bei darželiais. Pasistatytų savo veiklos pagrindiniu uždaviniu jaunimo švietimą. Švietimo Komisija pakartotinai prašo, kad prie ALB apylinkių valdybų būtų sudaryti Švietimo Komitetai į kuriuos turėtų įeiti darželio ir mokyklos vedėjai ir kiti tam kompetetingi asmenys.

Švietimo Komitetai turėtų:

1. Įvairiomis progomis, dažnai kelti lietuviško-tautinio auklėjimo svarbą šeimoje ir tėvų atsakomybę už tautos ateitį. Tam reikėtų organizuoti simpoziumus, panaudoti įvairius minėjimus, ypač, kaip išvežtųjų minėjimą, tautos šventę, Nepriklausomybės Akto minėjimą, motinos dieną etc. Labai būtų gera, kad Švietimo Komitetas, pasitelkęs plunksnos žmones, aptartų spaudos panaudojimą lietuviško auklėjimo reikalui ir savo straipsniais dažniau prabiltų į lietuvišką visuomenę.

2. Švietimo Komitetas turėtų pasirūpinti, kad sudaryti reikiamas darbo sąlygas darželiams ir savaitgalio mokykloms. Yra nenormalu ir nedovanotina, kai mokyklos ar darželio reikalus palieka vieniems mokytojams, kurie ir taip nepaprastai daug dirba. ALB apylinkių valdybos turėtų visas mokyklas, nepaisant kieno jos įsteigtos ar vadovaujamos, finansiniai paremti. Tam reikalui visos organizacijos turėtų atatinkama dalį savo organizacinių pajamų skirti švietimo reikalams.

Mes gerai žinome, kad tas darbas sunkus ir atsakingas, bet yra būtinas ir neatidėliotinas. Mes, kurie stovime visuomenės priekyje, turime jausti ir didesnę atsakomybę, todėl ir daugiau pasišvęsti. Švietimo Komisija, kiek pajėgs, stengsis padėti. Mes tikime, kad glaudus bendradarbiavimas tarp Švietimo Komisijos ir Švietimo Komitetų darbą palengvins ir padarys našesniu.

ALB Krašto Valdybos
Švietimo Komisija

Vienas protesto ženklas suprantamas visame pasaulyje: tai sunkiai paslepiamas žiovulys.

***

Ištraukos iš Kr. Donelaičio Peomos „Metai"

Pavasario Linksmybės

Jau saulelė vėl atkopdama budino svietą
Ir žiemos šaltos triūsus pargriaudama juokės.
Šalčio pramonės su ledais sugaišti pagavo;
Ir putodams sniegs visur į nieką pavirto.
Tuoj laukus orai drungni gaivindami glosté
Ir žoleles visokias iš numirusių šaukė.
Krūmai su šilais visais išsibudino keltis,
O laukų kalnai su kloniais pameté skrandas.
Vislab, kas rudens biaurybėj numiré verkdams,
Vislab, kas ežere gyvendams peržiemavojo,
Vislab tuoj pulkais išlindo vasarą sveikint.

Vasaros Darbai

Sveiks, svieteli margs! Šventęs pavasario šventes;
Sveiks ir tu, žmogau! sulaukęs vasarą mielą.
Sveiks, kvietkelėmis pasidžiaugęs, sveiks prisiuostęs.
Sveiks, Dieve, duok! sulauk dar daug pavasario švenčių
Ir gi sulaukęs jas, vis sveiks ir drūts pasilinksminк!
Taip, Dieve duok kožnam, kurs mūsų Lietuvą garbin
Ir, lietuviškai kalbėdams baudžiavą seka.
Tam, Dieve, duok sulaukt kasmets pavasarį sveiką,
O, pabaigus tą potam ir vasarą linksmą.

SPORTAS

REDAKTORIUS ANTANAS LAUKAITIS
18 Miller Ave.,Ashfield,N.S.W.2131
Tel. 798 0306

KOVO KLUBE

Išvyka į Lithgow

Sydnėjaus Sporto Klubas 'Kovas' sugrįžo į Lithgow miestą po savo 17-kos metų nebuvimo, žaisti 23-je Mc Williams vyno krepšinio taurės turnyre, įvykusiame spalio mėn. 2-3 dienomis. Ir koks buvo, po tiek metų, kovičių įspūdingas sugrįžimas. Iš viso kovičius reprezentavo keturios paskiros komandos, kas buvo vietinių pareigūnų ir rengimo komiteto narių pastebėta, pareiškiant, jog per visą šios krepšinio šventės 23-jų metų istoriją, pirmą kartą paskiras klubas dalyvavo su savo keturiomis komandomis. Ir tai buvo atgimęs Kovas.

Moterų II-ji komanda, susidedanti iš jaunių, žaidė labai gerai savo trejose rungtynėse. Tačiau joms nebuvo didesnių vilčių atsiekti geresnius rezultatus prieš senesnes ir, daugiau žaidimo praktikos turinčias, kitas komandas. Rezultatai buvo: LITHGOW I - KOVAS II 26:4. Kovietės šioje komandoje atstovavo ir taškus įmetė: V.Laukaitytė 2, M. Seleny 2, R. Eismontaitė, R. Laukaitytė E. ir V. Šatkauskaitės.

CANTENBURY BANKSTOWN I KOVAS II 28:3. Taškai: V. Šatkauskaitė 2, M. Seleny 1.

LITHGOW III - KOVAS II 25:20. Taškai: R. Laukaitytė ir V. Šatkauskaitė po 6, M. Seleny 7, V. Laukaitytė 1.

Moterų Žaidynės

Kovietės moterys šiame turnyre pasirodė labai puikiai, laimėdamos pusfinalius vienu tašku. Šios rungtynės buvo visų žaidėjų žaistos tikrai iš visos turimos sportinės širdies. Vėliau, žaidžiant su Lithgow pirmąja komanda, merginos turėjo labai daug galimybių atsiekti irgi laimėjimą, tačiau laimė nebuvo jų pusėje ir jos turėjo pralaimėti prieš šią stiprią komandą 8-niais taškais. Šioje moterų komandoje žaidė trys jaunės: seserys Audrė ir Rita Kasperaitytės ir I. Kaciušytė pasirodė labai gerai ir niekuo nesiskyrė nuo vyresniųjų žaidėjų. Razultatai: KOVAS I-LITHGOW II 22:6. Įmetė: A. ir R. Kasperaitytės po 6, I.Kaciušytė 4, S. Gustafson, A. Kriaucevičienė ir G. Newman po 2.

Pusfinaliai: KOVAS I -CANTERBURY BANKSTOWN I 29:28. Taškai: G. Newman 8, A. Kriaucevičiene 7, R. Kasperaitytė 6, I. Kaciušytė 5, S. Gustafson 2 ir A. Kasperaitytė 1.

Finalai: LITHGOW I -KOVAS I 44:36 (18:17). Taškai: A. Kriaucevičienė 11, S. Gustafson 10, I. Kaciušyte , A.ir R. Kasperaitytės po 4, G. Newman 3.

Vyrų Varžybos

Vyrų antroji komanda žaidė trejas rungtynes II-je divizijoje, laimėdami prieš Katoomba, bet pralaimėdami prieš Lithgow II ir prieš šios grupės nugalėtojus Wyvern. Jauniai E. Karpavičius ir E. Šliogeris žaidė labai gerai ir parodė puikų kovingumą, kaip kad ir namuose, prieš kitų komandų stiprią opoziciją.

Rezultatai: Kovas II - Katoomba 24:10. Taškai: E. Karpavičius ir J. Šliogeris po 6, V. Dambrauskas ir G. Kriaucevičius po 3, G. Sauka, W. Širvys ir D.Newman po 2, J. Liubinskas 9.

Kovas II - Lithgow II 23:48. Taškai: G. Sauka 8, J. Šliogeris 4, E. Karpavičius, V. Dambrauskas, J.Liubinskas, G. Kriaucevičius ir W. Širvys po 2, D. Newman 0.

Kovas II - Wyvern 25:39. Taškai: E.Karpavičius 9, J.Šliogeris 8, G. Sauka, J.Liubinskas ir V.Dambrauskas po 2, G.Kriaucevičius ir W.Širvys po 1, D.Newman 0.

Turnyro laimėtojai - KOVAS I

Kovičių vyrų pirmoji komanda šiose varžybose turėjo ypatingai stiprius savo priešininkus. Iš Sydnėjaus pirmosios divizijos, ilgamečiai šio turnyro ir Sydnėjaus čempionai Paratels ir kita pirmaujanti Sydnėjaus komanda St George, neskaitant šeimininku Lithgow pirmosios komandos ir ypatingai gerai pasirodžiusių Shoalhaven (Nowra) komandos, kurios sudėtyje žaidė dabar ten gyveną trys amerikiečiai turintieji po 6'4'' aukščio. Sie trys aukštaūgiai ir, labai gerai žaidžiantieji, jauni amerikiečiai iškovojo Shoalhaven komandai visoj NSW valstijoj, be Sydnėjaus, antrąją vietą, tuoj po pat čempionų Newcastle, kurie savo iškilumu, paremtu taip pat amerikiečiais, yra labai gerai žinomi visoje Australijoje.

Šiame turnyre visos komandos žaidė viena su kita ir vėliau geriausios keturios žaidė dviejuose pusfinaliuose ir laimėtojai finaluose Pačios pirmosios kovičių vyrų rungtynes buvo prieš stiprią Paratels komandą. Tai buvo tikrai sunki pradžia po gana ilgokos kelionės, ypatingai, kai šioje australų komandos pirmajame penkiatuke žaidžia trys NSW rinktinės žaidėjai, įskaitant ir 6'5'' aukščio P Bridge, kuris buvo prieš du metus Australijos rinktinės rezervo žaidėjas. Rungtynes pradėjo savo dideliu greičiu kovičiai ir pradžioje gražiai taškais atsiplėšė, jie šios persvaros neatleido iki pačių rungtynių pabaigos. Mūsų P Gustafson šiose rungtynėse ypatingai turėjo didelę kovą, gražiai pasirodydamas prieš buvusią savo komandą, su kuria jis anksčiau kartu žaidė. Jaunojo Mikalausko kovingumas ir sviedinių nuiminėjimas nuo savo ir priešo lentų prieš daug aukštenius savo varžovus, buvo tiesiog neįtikimas Taškai: Kovas I - Paratels 42:30 Įmetė: P Gustafson ir S Lukoševičius po 10, D Atkinson ir M Mikalauskas po 8, A Čerkesas 4, R Gulbinas 2, J. Liutikas 0

Antrosios kovičių rungtynės buvo prieš St George iš Sydnėjaus. Šios rungtynės pasibaigė lygiomis ir reikėjo žaisti pratęsime, kur kovičiai, po kelių puikių praėjimų ir gražių metimų, atsiplėšė ir laimėjo penkiais taškais. Rezultatas: Kovas I - St. George 42:37 Įmetė: P Gustafson 11, S Lukoševičius 10, D. Atkinson 9, A. Čerkesas 6, M. Mikalauskas 4, R. Gulbinas 2, J Liutikas.

Trečiasias rungtynes mūsų vyrai žaidė prieš aukštaūgius ir puikiai žaidžiančius Shoalhaven krepšininkus. Tai buvo iki šiol pačios sunkiausios rungtynes. Laimingai, pradžioje atsiektas 8-nių taškų vyravimas, įstengė kovičiams atnešti jų trečią iš eilės laimėjimą tryjų taškų skirtumu. Tai buvo neužginčijamos P. Gustafson rungtynės, kuris, kartu su A. Čerkesu, pradžioje rungtynių savo kietu veržlumu įstengė visai komandai duoti persvarą, kas vėliau ir išsilaikė iki rungtynių pabaigos, atnešant tą sunkų laimėjimą. Rezultatas: Kovas - Shoalhaven 51 : 48 Įmetė: P. Gustafson 21, M. Mikalauskas 8, D. Atkinson 7, A. Čerkesas 6, R. Gulbinas 5, J. Liutikas.

Paskutinės prieš pusiaufinalines rungtynės buvo prieš šeimininkų Lithgow I komandą. Tikėtasis stiprus pasipriešinimas nebuvo sulauktas ir kovičiai, po ankstyvesnių turėtų sunkių rungtynių, šiose atsiekė gana lengva 12-kos taškų laimėjimą. Jaunis aukštaūgis R. Gulbinas, dabar nuolatinai žaidžiantis su kovičių pirmąja komanda, šiose rungtynėse parodė labai puikų sviedinių nuo lentos nuiminėjimą ir puikų veržlumą su tiksliais metimais. Rezultatas: Kovas - Lithgow 40:28 Įmetė: P. Gustafson 12, A. Čerkesas 8, D. Atkinson, R. Gulbinas ir S. Lukoševičius po 6, J Liutikas 2, M Mikalauskas

Pusfinaliai

Be pralaimėjimo ėję ir stovėdami varžybų aukštumoje, pusfinaliuose kovičiai turėjo susitikti su Shoalhaven komanda, kuri pirmąjį puslaikį, žaisdami labai gerai, atsiplėšė ir jį laimėjo 29:22. Antrame puslaikyje kovičiai žaidimą pradėjo su neįtikėtinu užsidegimu ir, jau po 10-ties minučių tašku santykis buvo išlygintas. Liko žaisti dar 10-tis minučiu ir nuo čia prasidėjo labai kieta, taškas už tašką, kova. Rungtynių pabaigoje, Gustafson ir Čerkesui taip pavargus po visų savo jėgų įdėjimo į šį išskirtinai sunkų žaidimą, atrodė, jog sunki kova bus pralaimėta, tačiau ir paskutinėse sekundėse, rezultatui esant lygiomis, po puikaus sviedinio perdavimo tarp Lukoševičiaus, Gustafson ir Čerkeso, kartu su rungtynių pabaigos sirena, sviedinys įkrito į priešininkų krepšį ir rungtynės baigėsi dviejų taškų skirtumu. Tai buvo kažkas nepaprasta šioje, pilnai prikimštoje žiūrovų salėj, kai Kovo pirmininkas Vl. Daudaras ir komiteto narys S Jūraitis buvo taip susijaudinę, jog mažai truko gauti širdies priepoliui. Tačiau viskas pasibaigė laimingai ir sunki pusfinalių kova buvo baigta laimėjimu 51:49. Įmetė: A Čerkesas 16, D.Atkinson 12, P. Gustafson 10, S. Lukosevičius 6, M Mikalauskas 5, R Gulbinas 2, J Liutikas 0.

FINALAI

Baigminėse rungtynėse prieš Paratels buvo tiesiog neįtikėtina, kad Gustafson ir Čerkesas dar gali taip aktyviai kovoti ir parodyti lygiai tokį patį aktyvų veržlumą, kaip kad ir pačiose pirmose rungtynėse, bet jie tą padarė ir dar kaip! Kovičiai ir vėl pradžioje atsiplėšia 2:0, 4:0, 6 ir 8:0. Kovas vėl įgavo savo žaidimo aukštumą ir puikų pasitikėjimą savimi. Mikalauskas nuiminėja sviedinius nuo savo aukštųjų priešininkų, lyg jis būtų 6'8'' aukščio. Ir Paratels jokių būdu negalėjo užtemdyti taiklios Lukoševičiau akies, kas kiekvienose rungtynėse yra labai pavojinga ir neišvengiama parodyti jo puikiems metimams. Vienu laiku Paratels jau buvo atsigavę ir priartėję taškų santykiu iki 5-kių, tačiau tas buvo labai trumpai ir mūsų vyrai antrame puslaikyje vėl parodė savo tikrą žaidimo meistriškumą ir rungtynes laimėjo įtikinančiu 21 taško skirtumu Tai buvo tikrai kaž kas nepaprasta, pareiškė vienas iš priešininkų Paratels komandos vadovų, pabrėždamas:

- Aš nemanau, kad šiandien visoje NSW valstijoje būtų atsiradusi krepšinio komanda, kuri būtų jus nugalėjusi, po tokio puikaus ir iškilaus jūsų kovičių pasirodymo prieš Paratels.

(Ar gali būti kas nors gražesnio, pareikšto priešininkų, po jų pralaimėjimo. Tikrai patys krepšininkai, valdyba ir visi ne tik klubo nariai, bet ir lietuviai gali didžiuotis tokiu puikiu ir vertingu mūsų vyrų pasirodymu ir šio svarbaus vidurinėje NSW dalyje krepšinio turnyro laimėjimu, kuris kuo ne visą laiką buvo vietos ir tolimesniems gyventojams transliuojamas per radio, jau neskaitant visuomet prisipildžiusios žiūrovų minios Kovičiai krepšininkai yra verti šios pagarbos ir jiems priklauso mūsų visų nuoširdus sportiškas pasveikinimas, linkint ir toliau tokių puikių sportinių pergalių Sp.Sk.Red)

Rezultatas: Kovas - Paratels 58 : 37 Įmetė: S. Lukoševičius 18, D Atkinson 12, A Čerkesas ir P. Gustafson po 10, M. Mikalauskas 8, R. Gulbinas ir J. Liutikas 0.

Dovanų įteikimas

Dovanų įteikime Lithgow Krepšinio Sąjungos sekretorius J Riley savo šiltame žodyje, išgirdamas kovičių visus žaidėjus ir jų vadovus bei rėmėjus, pareiškė, jog kovičių žaidimo lygis, entuziasmas ir jų atvežta puiki sportinė nuotaika bei kovingumas, be jokios abejonės padarė šį paskutinį 23-čią Lithgow krepšinio karnivalą puikiausiu iki šiol bent kada buvusių. Jis po savo oficialios kalbos padarė pranešimą, jog pačiu geriausiu ir sportiškiausiu viso turnyro žaidėju buvo išrinktas kovietis P. Gustafson, ko jis yra pilnai ir vertingai nusipelnęs. Sveikinam tave Phil.

D.A.

Laura Karpavičiutė prie krepšio meta

Kovo krepšininkų treniruotės

Pranešu, jog pasikeitus buvusiom treniravimosi sąlygoms, yra surasta nauja labai graži krepšinio salė Auburn - Lidcombe Jaunimo Centre, Church St. Lidcombe, visai prie pat traukinių stoties ir netoli lietuvių bažnyčios, kur dabar vyksta dalis kovičių krepšininkų treniruočių.

Treniruočių laikai sekantys:

Iki 18 metų berniukai kiekvieną šeštadienio rytą nuo 8 iki 10 valandos. Mergaitės ir berniukai iki 14-kos metų amžiaus nuo 10 iki 12 valandos treniruojasi Burwood Girls High School, kampas Queen ir Cheltenham Rd, Burwood.

Iki 18 metų merginos ir moterys treniruojasi kiekvieną šeštadienį nuo 12 iki 2-jų ir nuo 2-jų iki 4-rių vyrai naujoje Lidcombe - Auburn Youth Centre salėje, Chuch St. Lidcombe.

Visi tėvai, norintieji savo vaikus, ypatingai jaunius, įjungti į krepšininkų eiles, prašomi atvešti į šias esamas krepšinio treniruotes, kur jie bus mokinami krepšinio ir tuo pačiu įsijungs į sportines Kovo eiles.

Krepšinio Vadovas

Buvęs Europos stalo teniso čempionas jugoslavas D. Surbek daugelio yra vadinamas mažosios raketės fanatiku. Metų bėgyje jis stalo tenisą žaidė kiekvieną dieną, išskyrus vienintelę - tai savo vedybų diena, nors jau sekančias ''medaus mėnesio'' dienas nebuvo apsieita be stalo teniso. Gal tik tokių būdu ir įmanoma tapti čempionu, žinoma, jei žmona nepabėga.

*****

Dėl savo teisių Anglijos futbolininkės kovojo jau nuo 1921 metų ir štai pagaliau jos atsiekė pergalę. Anglijos Futbolo S-ga jas priėmė savo narėmis. Šios sąjungos sekretorius D. Felow pareiškė, kad daugelis galvoja, jog moterims žaisti futbolą visiškai netinka, tačiau anglai negali užmerkti akių prieš tai, kad moterų futbolo komandų skaičius vis didėja ir šis sportas pas moteris darosi vis populiaresnis.

LATROBE VALLEY

DVI MIRTYS

A.A. ANTANAS ŽUKAUSKAS

Prieš trejetą savaičių Newborough policijos rasto savo namuose mirusio Antano Žukausko palaikus, nesant palikimo dokumento perėmė Public Trusttee įstaiga.

Velionis buvo gimęs Kriukiuose 1900 metais. Lietuvoje yra palikęs savo seserį.

Amžiną atilsį suteik jam Viešpatie.

A.A. Vijoleta Sabrinskaitė

A.A. VIJOLETA SABRINSKAITĖ

Kada senyvas žmogus pasitraukia iš gyvųjų tarpo, regis, kad jau beveik laiku yra išmušusi jo paskutinė valanda. Bet kada negailestinga mirties šalna pakanda vos prasiskleidusį žiedą, jį apraudantiems tenka pakelti labai skaudų praradimo smūgį. Toks smūgis š.m. rugsėjo 23 dieną ištiko Latrobe Valley lietuvių neskaitlingą koloniją, iš kurios amžinybėn iškeliavo dvidešimtmetė lietuvaitė, Vijoleta, duktė Antano ir Sofijos Sabrinskų, gyvenančių Moe'je. Be tėvų, Vijoleta paliko dar du broliukus ir senelius, kurie visi skaudžiai pergyvena jos netekimą.

Š.m. rugsėjo 25 dieną laidojimo apeigas atliko Moe's St. Kierans katalikų parapijos klebonas, Rev. R. Dumlae OMI.

Vainikuose skendintį karstą paskutinėn poilsio vieton, į Moe's kapines palydėjo skaitlinga minia, susirinkusi iš Latrobe Valley, Sale's ir net iš Melbourno tautiečių bei kitataučių.

Salės lietuvių seniūnė, E. Eskirtienė, tardama žodį, ant Vijoletos, kaip buvusios pavyzdingos vietos lietuvaitės, karsto užbėrė lietuviškosios žemės žiupsnį.

Latrobe Valley Seniūnijos seniūnas, V. Pleškūnas, savo kalboje paminėjo, kad giedrios atminties velionė, kol buvo sveikesnė, mielai dalyvaudavo vietos lietuvių parengimuose, ir dabar dar ją, deklamuojančią, galima išgirsti iš juostelės...

Vijoleta užbaigė trumpą savo šios žemės kelionę, besigydydama Melbourne ir Yallourno ligoninėje, iškankinta labai sunkios ir metais užsitęsusios kaulų ligos, prieš kuria medicina buvo bejėgė.

Amžina atilsi suteik Vijoletai, Viespatie! O šias eilutes norėtųsi užbaigti šiuo posmu:

Dangau, suteik jai tai, kuo nesuspėjo
Ji pasidžiaugti šiam pasauly - - -
Ir ten lai dvelkia jai šios žemės
kvapnūs vėjai,
Ir ten lai šypso jai žydrios padangės
saulė.

z.z.

PERTHAS

A.A. Cezaris Gaidelevičius

Rugsėjo mėn. 12 d. savo name Perth mire Mūsų Pastogės prenumeratorius Cezaris Gaidelevičius.

Cezaris gimė 1909 m. geguzės m. 14 d. Petrapylyje (dabartiniam Leningrade). Jo motina Lapaitė - Gaidelevičienė, kilusi iš Žemaitijos, o tėvas iš Aukštaitijos, su 9 metų sūnum Cezariu pabėgo iš Rusijos ir apsigyveno Vilniuje. Cezaris Vilniuje baigė 6 klases gimnazijos ir dar mokėsi mokytojų seminarijoje dvejus metus. Užaugęs, iš okupuotosios Lietuvos sostinės atsikėlė į laikinąją sostinę.

Kaune dirbo Spaudos Fondo spaustuvėje. 1938m. vedė Lidiją Overzonaitę; išaugino sūnų ir dvi dukras (vyresnioji duktė mirė). Sūnus Viktoras, gimęs 1940m. liepos mėn. yra baigęs gimnaziją ir dirba TV kaip techniskas tarnautojas. Jis kaip ir jo tėva yra sąmoningas lietuvis, mėgstas muzika ir ypač lietuviška ir noris sukurti lietuvišką šeimą. Ta intencija galvoja ir į Jaunimo Kongresą važiuoti. Dukterys Rita ir Erika dvynukės, gim. 1942 metais. Rita Karabevičienė dirba ligoninės raštinėje ir augina 3 vaikus. Perthe niekad nebuvo ir nėra jokios lietuviškos savaitgalio mokyklėlės ir todėl ne tik Karabevičių, ber ir daugumos lietuviškų šeimų vaikai lietuviškai nekalba. Erika dar neištekėjusi ir dirba ligoninėje kaip diatiste.

Gaidelevičiai pasinaudodami galimybe (esant šeimoje liuteronų) 1941 metais repatrijavo į Vokietiją. 1949m. emigravo į Australiją ir apsigyveno Perthe. Čia Cezaris, atlikęs darbo sutartį dirbdamas darbininku prie gelzkelio darbų, kaipo specialistas dirbo West Australian spaustuvėje.

Del plaučių ir širdies negalavimų nuo šių metų kovo mėn. buvo invalidas pensininkas. Rugpiūčio 1d. automobilių susidurime buvo pritrenktas, pabuvęs ligoninėje ir apgydytas grįžęs į savo namą sekančią naktį mirė.

Velionis keliose kadencijose buvo ALB Pertho apylinkės valdybos narys ir dosnus lietuviškiems reikalams. Giminės ir artimieji vietoj vainikų ant kapo, jo atminimui daro įnašą LIETUVIŲ FONDE.

Jonas Normantas

A.A. Cezaris Gaidelevičius

*****

A.A. Juozas Urbonavičius

Dar nepalaidojus vieną Gailevičių ir vėl liūdna žinia peskrido per Pertho lietuvius ir vėl staiga vienas iškeliavo amžinybėn, šį kartą Juozas Urbonavičius. Juozas, kaip paprastai, tą rytą išvažiavo į tarnybą ir jau daugiau negrįžo. Atrodo, kad tą skaudžią nelaimę ir gamta jautė, nes ypatingai buvo lietingas rytas ir Juozas bevažiuodamas tarnybos reikalais susidūrė su autobusu labai žiauriai ir buvo vietoj užmuštas. Urbonavičius yra gimęs Alytaus ap. Jezno valsčiuje. Jo ramų gyvenimą tėvynej, kaip ir mus visų, sutrugdė siaučianti karo audra. 1949 m. atvyko į Australiją ir čia surado gyvenimo drauge ir gražiai įsikūręs galvojo dar pagyventi. Juozas mažiau lankėsi pas lietuvius nes buvo užimtas tarnybos reikalais. Bet gražiai atstovavo lietuvius kitataučių tarpe. Laidotuvių apeigas atliko kun. Kemėšys, tardamas atsisveikinimo žodį. Be to, Pertho lietuvių bendruomenės vardu atsisveikino A. Klimaitis.

Ilsėkis mielas Juozai per anksti iškeliavęs, čia palikdamas liūdinčią žmoną, savo mylimus draugus ir visą lietuvišką visuomenę. Tesuteikia Tau Aukščiausias ramybę ir poilsį toli nuo tėvynės ir nuo savo giminiu.

Ilsėkis ramiai.

Pertiškis

A.A. Juozas Urbanavičius

Aštuntoji Rugsėjo Adelaidėje

Tautos šventė, 8-ji rugsėjo, Adelaidėje prasidėjo su vėliavų pakėlimu.

Lietuvių Namų sodelyje vėliavas kėlė LVS 'Ramovė', o šv. Kazimiero koplyčios šventoriuje skautų, sportininkų ir ateitininkų atstovai.

Čia žodį tarė Pr. Pusdešris.

Iškilmingas šv. Mišias atlaikė kun. Spurgis, pasakydamas šiai dienai pritaikintą pamokslą. Šv. Mišiose dalyvavo Tautinė ir organizacijų vėliavos.

3 valp.p. Lietuvių Namuose minėjimą pradėjo Adelaidės apylinkės valdybos pirmininkas M. Reinkė, suglaustai paaiškindamas Tautos Šventės reikšmę ir paduodamas eilę istorinių faktų.

Paskaitininkas p. V. Jakutis, kuris šiai progai buvo pakviestas iš Melbourno, kalbėjo tema: 'Didžioji Lietuvos Kunigaikštystė Žemėlapiuose', ilgiausiai apsistodamas prie Radvilos Našlaitėlio pagaminto Lietuvos žemėlapio, kuris pagal anų laikų techniką ir priemones, buvo vienas iš geriausių krašto žemelapių Europoje.

Salėje buvo iškabintas gausus, p.J. Jakučio atsivežtas, Lietuvos istorinių žemėlapių rinkinys, kuris buvo adelaidiškių su dideliu dėmesiu apžiūrėtas.

Koncertinę programos dalį pradėjo G. Matulevičiene padeklamuodama Augustaitytės - Vaičiūnienės 'Neužmiršk!'

N. Masiulytė paskambino du Čiurlionio nokturnus ir B. Rainys paskaitė J. Aisčio 'Tėviškės žemelė'.

Senai negirdėta solistė Gučiuvienė padainavo Šimkaus 'Vai pūtė, pūtė', Kačianausko 'Mano rožė' ir Strolios 'Ilgesys'. Solistei akomponavo N. Masiulytė.

Pabaigoje 'Lituania' choras, diriguojant solistei G. Vasiliauskienei išpildė Budriūno 'Tevišėlė', Banaičio 'Po aukštus kalnus', Šimkaus 'Apynėlis', Vanagaičio 'Vėjužėlis', Kavecko 'Vilniuj žydi liepos'.

Kaip visuomet, choras susilaukė audringų plojimų, o paskutinė daina buvo priprašyti pakartoti.

Žiūrovų buvo pilna Lietuvių Namų salė. Scenos papuošimas kuklus, pats minėjimas neištęstas.

Užbaigimui visi minėjimo dalyviai, susirinkę Lietuvių Namų sodelyje vėliavų nuleidimo iškilmei, sugiedojo Tautos Himną ir Mariją, Mariją.

V. Neverauskienė

LIETUVIŲ TAUTOS ATEITIS PAVOJUJE! AUKOKIME PER TAUTOS FONDĄ MŪSŲ LAISVĖS KOVAI!

A.A. Vijoletai Elenai SABRINSKAITEI

mirus, jos tėvelius, brolius ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Koženiauskų šeima.

A + A

JUOZUI URBONAVIČIUI

Staiga mirus, Jo žmoną ir visus artimus draugus ir pažįstamus! Nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Pertho Apyl. Valdyba ir tautiečiai.

A + A

CEZARIUI GAIDELEVIČIUI

Mirus, Jo žmoną, dukras, sūnų ir anukus ir visus Jo artimus prietelius nuoširdžiai užjaučiam ir kartu liūdime

Pertho Apyl. Valdyba ir tautiečiai

A.A. Vijoletai SABRINSKAITEI mirus

Josios Tėvelius - Brolius, Senelius ir artimus giminaičius

Nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

ALB Latrobe Valley Seniūnijos tautiečiai.

A.A.

ANDRIUI RIMKAI

mirus, jo žmonai Veronikai ir dukroms Rūtai ir Daliai reiškiame gilia užuojauta ir kartu liūdime.

Česlovas, Ona, Gerutis ir Roma Juozaičiai.

Melbourno Lietuvių Namų Taryba kviečia visus į

METINĮ KLUBO BALIŲ

kuris įvyks š.m. spalio mėn. 30 d. lietuvių namuose 7 v. vakaro.

Įėjimas $5.00 asmeniui įskaitant vakarienę, kurią ruošia Melbourno Lietuvių Katalikių Moterų Draugija.

Įvairūs gerimai normaliom kainom bus galima gauti vietoje.

Bilietus iš anksto prašome įsigyti pas V. Ališauską Tel 371780 arba A. Bladzevičių Tel: 337-6492.

Lietuvių Namai - mūsų namai, gera proga juos paremti atsilankant į BALIŲ.

M.L. Klubo Taryba.

STAR MEMORIAL CO

(Direktorius B.C. Jago)

Stato paminklus pagal lietuvių tautinius motyvus.

Dirbtuvė ir raštinė: 20 Railway St. Lidcombe

Tel. 649-6301, po darbo val. 89/5451; savaitgl. 913-9018

MURRAY'S H.F. STORES

646 GEORGE STREET, SYDNEY - TEL: 26-1768

Mes parduodame auto mašinas, šaldytuvus, motociklus, T.V. siuvamo audimo mašinas, ir kt.

HEAD OFFICE:

MURRAY'S H.F. STORES 646 GEORGE STREET, SYDNEY
TEL: 26 - 1768

Mes tebesiunčiame siuntinius, kaip per paskutinius 24 metus į USSR UKRAINA, ESTONIA SSR, LATVIA SSR, LITHUANIA SSR. TAIP PAT SIUNČIAME PINIGUS PREKĖMS PIRKTI SPECIALIOSE „VALUTA" KRAUTUVĖSE. TAIP PAT PARDUODAME AUTO MAŠINAS, MOTOCIKLUS, ŠALDYTUVUS, T.V., AUDIMO, SIUVIMO ir SKALBIMO MAŠINAS. TAIP PAT SIUNČIAME PINIGUS MAISTUI PIRKTI.

REGISTERED AGENTS:

sydney, n.s.w.

CABRAMATTA: **MURRAY'S H.F. STORES 143 Cabramatta Road, Cabramatta. Tel: 728-7078.**

BANKSTOWN: **MURRAY'S H.F. STORES 5 Kitchener Parade, Bankstown. Tel: 709-8089**

PARRAMATTA: **MURRAY'S H.F. STORES 293 Church Street, Parramatta. Tel: 635-9728**

NEWCASTLE. N.S.W.

WICKHAM: **MURRAY'S H.F. STORES 93 Northumberland Street, Wickham, Newcastle. Tel: 61-5180**

NEWCASTLE: **MURRAY'S H.F. STORES 557 Hunter Street, Newcastle. Tel: 2-3596**

MELBOURNE, VIC. (Corner) Mutual Arcade, 266 Flinders Street, Melbourne. Tel: 63-7895.

Pranešimai

Svarbu tėvams, kurių vaikai lanko gimnazijas (high schools and colleges)

Šiuo metu 3-os, 4-os ir 5-os klasės mokiniai pasirenka gimnazijoj dėstomų dalykų kursą 1972 metams.

Tie mokiniai, kurie numato mokintis bet kurią svetimą kalbą (prancūzų, vokiečių, rusų ar pan.) gali vietoj jų pasirinkti lietuvių kalbą.

Tą jie turi pranešti savo klasės auklėtojui (form master).

Lietuvių kalba yra Viktorijos Švietimo Departamento ir Viktorijos Universitetų ir Egzaminų Tarybos (Victorian Universities and Schools Examination Board) traktuojama lygiom su anksčiau minėtom kalbom.

Padėkite savo vaikams. Jiems bus lengviau išmokti lietuvių negu kurios svetimos kalbos, lengviau išlaikyti egzaminus ir gauti geresnį pažymį, kuris gali nulemti priėmimą į universitetą ar kitą aukštojo mokslo institutą.

Dėl tolimesnės informacijos kreipkitės pas Stasį Stankunavičių, 4 Cooinda Court, Mount Waverley, 3149. Tel. 277 3527 (po darbo valandų)

Henriko Šalkausko paroda Brisbanėje

Reid Galerijoje, 355 Wickham Terrace, Brisbane nuo 17 spalio iki 5 lapkričio. Atidaryta nuo trečiadienio iki sekmadienio (įskaitant) nuo 11 iki 5.30 po pietų.

Išstatyta 22 tapybos darbai.

PRANEŠIMAS

Spalio 13 d. išvykstu dviem savaitem atostogų į Adelaidę.

Visais SLMSG Draugijos ir Lietuvių Sodybos reikalais kreiptis į D-jos Vice-Pirmininkę p.P. Daukienę, tel. 869 8266.

O. Baužienė
Pirmininkė

PRANEŠIMAS

Pranešama, kad į Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso Newcastle komitetą įeina Rasa Bajelytė, Algis Butkus, Vida Levickaitė ir Algis Ulanas. Komiteto pirmininku yra Algis Ulanas, 42 First Street, Boolaroo, NSW. 2284.

DĖMĖSIO!

Reikalingas jaunuolis, kuris norėtų išmokti radio ir TV specialybes. Šia srytimi susidomėję, prašomi kreiptis tel. 69 5186 apie 10 val. ryto.

Mūsų Pastogei aukojo

G.Antanėlis $10,- J.Gaižiūnas $8,- J.Petraitis, V.Lukošius, A.Kudirka, A. Gaidelis po $5,- V.Kaunieckas $4,- S. Šalugienė $3,- V.Deikus, L. Barakauskas, A. Jakštas, dr. Svirklienė, E. Neimanas po $2,- S. Paulauskas, dr. Didžys po $1,-

V. Adomavičius $5, A. Makaras $5, V. Ratkevičius $1, V. Ališauskas $2

MP Spaustuvei aukojo

V Ruzgys $50, S. Abromavičius $2

Visiems aukojusiems nuoširdus ačiū.

Administracija

****

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame Sydney Lietuvių Filisterių Bureliui, už paskyrimą Simpoziumo metu gautų pajamų ($40,-) P.L.J.K. Sydney Jaunimo Komitetui.

Sydney Jaunimo Komitetas

WOLLONGONGO KRONIKA

Darbšti Apylinkės Valdyba, jau trys metai kaip eina pareigas ir nesiskundžia. Ir niekam nežada jų perleisti.

****

Aną dieną tautietis, grįžęs iš Spaudos Baliaus ir pasiskaitęs MP apie baliaus programą, pasikasė pakaušį ir paklausė žmonos:

- Dušele, ar ten buvo kokia programa? Aš jos nemačiau.

- Tu buvai perdaug linksmas, balandėli, kad galėtum tokius dalykus pastebėti, - atsakė žmona.

****

Tulas wolongongietis, jo vardas Matas ar Motiejus, dar tebera skolingas bonką konjako savo kaimynei už lažybas. Mat gimė duktė, lažybos prakištos, jau 13 metų dar pažadas neištesėtas. Mat, laukia sūnaus.

****

Šiaip jau ramų wolongongiškių gyvenimą pradeda drumsti sidnejiškiai, mat, orui atšilus, jų darosi pilna ir ant papludimių ir jūrėse, bet per vis labiausia prie vaišingų stalų.

-a-

KIEK AŠ SUŽINOJAU!

Snieguotų kalnų vyr. inž. Alfonsas Olšauskas su žmona aplankęs visus Europos kraštus, gerai pakeliavęs ir pailsėjęs, pilnas energijos grįžo atgal į savo darbą prie savo pareigų.

Ponia Ina labai sužavėta Europos gražia gamta ir žmonių kultūringu gyvenimu, o taip pat ir civilizacijos paminklais, kuriuos jai teko matyti.

****

Kun. Savickas gražiai pavieš-ėjęs šešias savaites Sydnėjuje pas tėvelius, spalio 11 d. išskrido atgal į Romą tolimesnių studijų tęsti.

Gero vėjo ir linkime atgal sugrįžti.

****

Ričardas Badauskas atšventė savo 21 metų sukaktį. Sveikiname Tave, Ričardai, su pilnu subrendimu ir linkime tau sėkmės besidarbuojant jaunimo tarpe.

****

K. Matulis, beslidinėdamas trečioje žiemos šventėje, nusilaužė koja ir dabar gydosi. Linkime greito pasveikimo.

****

Prieš kiek laiko Newcastlyje lankėsi melbourniškis Albertas Zubras. Nors atvykęs kaip atostogautojas, jis visvien neužmirso kultūrinių reikalų ir vieną vakarą dr. V. Donielos bute newcastliečių būreliui patiekė paskaitą 'Gyvenimas mąstant'. Paskaita sukėlė plačių ir gilių diskusijų ir galu gale, buvo nuoširdžiai apgailestauta, kad p. Zubras gyvena taip toli pietuose.

****

KETURIASDEŠIMT TRYS DIDVYRĖS

„Literatūra ir menas" rašo, kad vien tik Kelmės rajone gyvena net 43 motinos didvyrės.

Jauniausioji jų yra 32 m. amžiaus, vyriausioji — 67.

A. L. Katalikų Kultūros Draugija š.m. spalio mėn. 23 d. 7 val. vakare rengia

TEVIŠKĖS AIDAMS paremti POBŪVĮ,

kuris bus DANCERS CLUB, Vaugham St., Lidcombe.

Bus įdomi meninė programa, geras orkestras ir turtingas bufetas

Įėjimas tik $2, o nedirbantiems, jaunimui tik $1,-

Valdyba

Mūsų Pastogė

AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY "OUR HAVEN"

Australijos Lietuvių Bendruomenės laikraštis

LEIDEJAS - ALB Krašto Valdyba

adresas: Box 130 P.O. Rundel St., Adelaide.

Leidėjo ir "M.P." Administracijos adresas: Box 4558 G.P.O. SYDNEY. N.S.W. 2001

REDAGUOJA REDAKCINĖ KOLEGIJA E. ir I. Jonaičiai, A. Laukaitis, ir P. Pullinen.

Atsakomasis red. A. Mauragis,

Redakcijos adresas: 82 Victor Ave., Picnic Point N.S.W. 2213

Redakcijos tel. 77 – 6707

Redakcija rankraščius taiso ir trumpina savo nuožiūra.

Administracijos tel. 649 – 9062.

"M.P." prenumerata: metams $10.00
pusei metų $ 5.00
Užsienyje metams $12.00

Atskiro nr. kaina – 25 cent.

Už skelbimų turinį neatsakoma

***

PRINTED BY ROTARY PRINTERY PTY. LTD.